

KELEIVIS

Prenumerata - Subscription
Amerikoje ir užsieniuose
metams - 1 year \$5.00
pusei metų - 6 months .. \$2.50

KELEIVIS

636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

KELEIVIS

THE TRAVELER - - - - - LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS

Lithuanian Weekly
Published in So. Boston, Mass.
Since February 9, 1905

Address:

KELEIVIS
636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

NR. 6

SO. BOSTON, MASS., 1969 LIETUVIŲ SVIETIMO IR SEIMOS METŲ VASARIO - FEBRUARY 5

64 - TIEJI METAI

"Keleivio" telefonas AN 8-3071

Second-class postage paid at Boston, Massachusetts

Ataskiro numerio kaina 12 centų

Paryžiaus derybose dar jokios pažangos

JAV davė naujų pasiūlymų. Komunistai juos atmetė.

Praeitą savaitę Paryžiaus taikos derybų delegacijos posėdžiavo net 7 valandas, ir to ilgo posėdžio vaisius — jokios pažangos. Su tokiu vertinimu sutinka abi šalys.

JAV delegacijos vadas Henry Cabot Lodge pakartojo savo pasiūlymą su naujesniais atspalviais: išvesti iš demilitarizuotos zonos visus karius, pradėti tartis su vietiniais kariuomenėmis iš Vietnamo ištraukimo reikalu, belaisvių pasikeitimo klausimu. Visa tai, aišku, vestų prie karo veiksmų sumažinimo, o ginklams silpniau žvangant, lengviau būtų ir taikos balsui prasiveržti ir greičiau susitarti.

Bet komunistams ne tai rūpi. Jie ir šitame posėdyje prisiekė visokių kaltinimų antrajai šaliai, siekdami tik propagandinių tikslų. Jiems ir tas paskutinis JAV pasiūlymas esąs tik agresijos priedengimas.

Komunistams svarbu, kad dabartinė Saigono vyriausybė būtų pašalinta ir sudaryta tokia, kurioje būtų ir komunistai. Tik tada jie sutiks tartis kariuomenės atitraukimo reikalu. Vadinasi, derybose jie nori laimėti tai, ko nepajėgia laimėti ginklu frontu, nes ten visos jų ofensyvos yra su dideliais jiems nuostoliais sugniuždomos. Be to, amerikiečių karo vadovybė sako, kad komunistai ir ateity jau neturi jokios galimybės ką nors laimėti karo lauke.

Kaip paprastai, atsime-nant Korėjos karo pavyzdį, derybos su komunistais, net kare nugalėtai, visada yra labai ilgos ir sunkios, nes jiems labai rūpi išsaugoti savo "garbę". pralaimėjimus propagandos pagalba paversti beveik laimėjimais ir tikrą padėtį nuslėpti nuo masių. Taigi ir iš Paryžiaus derybų nereikia laukti greitų rezultatų. O kaikurie politikai aplamai į šias taikos derybas žiūri labai skeptiškai ir iš jų visai nelaukia jokios taikos ir ateity.

DEMESIO!

Kitame numeryje spausdinsime įdomų dr. V. Sruogienės straipsnį "200 metų nuo pirmojo sukilimo prieš rusus Lietuvoje 1768-1769 metais".

Prezidentas vyks į Europą

Prezidentas Nixonas rengiasi netrukus aplankyti Europą. Ta kelionė jis nori parodyti, kad JAV Vakarų Europai skiria didelį dėmesį. Kadangi NATO valstybių užsienių reikalų ministrų konferencija sąjungos 20 metų sukakčiai atžymėti bus balandžio vidury, tai prezidento kelionė įvyks dar prieš tą datą.

Pueblo pamoka nebuvo veltui

JAV žvalgybos laivas Pueblo nebuvo ginkluotas ir neturėjo priemonių greitai svarbiems dokumentams sunaikinti, todėl Korėjos komunistai jį lengvai paėmė su nevaisiais sunaikintais dokumentais.

Dabar duotas įsakymas visus panašios rūšies laivus apginkluoti ir aprūpinti įrengimais, kurie, reikalui esant, galėtų greitai sunaikinti svarbius dokumentus.

Aliejus užtersia pakrantę

Ramiajame vandenyne prie Kalifornijos pakraščio vykdomi grėžiniai aliejui surasti. Tokių šaltinių jau surasta. Iš kelių tokių grėžinių į virsų pradėjo trykšti aliejus labai stipria srove. Įm-tasi visokių priemonių tam išsiveržimui sustabdyti, bet aliejus jau plūduriuoja vandens paviršiuje dideliame plote. Ypač kyla rūpesčio, kaip apsaugoti nuo besiveržiančio aliejaus palūdimius, nes jo atverti šaltiniai yra tik 6 mylios nuo kranto. Be to, jis labai kenkia ir jūrų gyviesiems, kurie užtrokšta.

Keis mokesčių tvarką

Finansų ministerija numato pasiūlyti kongresui pakelti pajamų mokesčių rinkimo tvarką taip, kad niekam nereikėtų mokėti mokesčių daugiau, kaip pusę savo pajamų. Vadinasi, turtingiausiems mokesčių našta būtų sumažinta. Bet nuo mokesčių būtų atleista apie milijonas su ketvirčiu mažai uždirbančių: mokesčio nemokėtų 4 narių šeimos, kurių pajamos tesiekia \$3,000 per metus.

Jokio palengvinimo nepajamų, kurie uždirba per metus \$5,000-\$20,000.

Šitie 14 asmenų, jų tarpe 9 žydai, Irako sostinėje buvo nuteisti mirti už išpūnijimą Izraelio naudai ir viešai pakarti. Dėl to kilo didis susijaudinimas įvairių valstybių politinius sluoksnius.

Generolas gina Staliną

Sovietų generolas Štemenis parašė knygą "Generalinis štabas karo metais", kurioje bando pateisinti Stalino vaidmenį prieš karą ir karo metu. Stalinas, esą, sugebėjęs pakelti tankų ir lėktuvų gamybą, artilerijos ir kitų karo medžiagų pristatymą, mokėjęs vadovauti generolų pasitarimams. Stalino klaida buvusi — karininkų kaitaliolimas ir atleidimas iš pareigų pačioje karo pradžioje.

O kad dar prieš karą Stalinas išsūdė visus pajėgiausius aukštus karo vadus, tas generolas neužsimena.

Kas šovė Maskvoje prie Kremliaus?

Washington Post bendradarbis Shub, pasiremdamas žiniomis iš patikimų šaltinių, rašo, kad Maskvoje prie Kremliaus pasikėsinimą įvykdė karininkas Iljinas, atvykęs iš Leningrado. Ir kad jis nusizūdė (prarijo nuodų), tuoj išsšovė 6 šūvius į eilę automobilių, kuriais kosmonautai su aukštais pareigūmais važiuavo į Kremlių iškilmingo posėdžio.

Valdžia stengiasi susekti, ar pasikėsiniojas veikė vienas, ar kurios nors organizacijos pavestas.

Maskvoje plačiai kalbama, kad tai buvo didesnis samokslas, kurio dalyviai rengė pasikėsinimą į Kremlių vadų gyvybę.

Surado komunistų tvirtovę

Tik 50 mylių nuo Saigono džiunglėse surasta komunistų požeminė tvirtovė, kuri užėmė apie 4 kvadratinės mylios. Joje rasta ginklų sandėlių, ligoninė ir pakankamai vietos 5,000 karių.

Planas pakeisti karo tarnybai

Prezidentas Nixonas paliepė krašto apsaugos ministerijai paruošti planą privaromai karo tarnybai pakeisti savanoriais po to, kai pasibaigs Vietnamo karas.

Prezidentas ir kova su kriminalistais

Prezidentas Nixonas pareiškė, prašysias kongresą paskirti naujų teisėjų, kad kriminalinės bylos būtų greičiau sprendžiamos ir kt.

Kanada nepriims dezertyrų

Iki šiol Kanada netrukdy apsigyventi iš JAV kariuomenės dezertyrams ar vengiantiems karinės prievolės, bet paskutiniu metu tuo reikalu politika jau keičiamą. Kol kas dar neoficialiai stengiamasi tokių "svečių" neįleisti, ir rengiamas įstatymo projektas, kuris draudžia arba bent smarkiai suvaržo minėtų asmenų įsileidimą apsigyventi.

De Gaulle'is šaltai sutiko bretonai

Prancūzijos prezidentas de Gaulle lankėsi Bretanijos provincijoje, kur buvo šaltai sutiktas. Mat, ten yra labai stiprus sąjūdis, kuris siekia nepriklausomos Bretanijos.

De Gaulle pažadėjo reformų, kurios duos daugiau teisių ir laisvių atskiroms provincijoms.

Sustreikavo britų paštas

Praeitą savaitę Britanijoje buvo paskelbtas visų paštu 24 valandų streikas. Tuo būdu paštininkai norėjo paremti streikuojančius telegrafo tarnautojus.

Vilko pirmininkas dr. J. K. Valiūnas, atostogavęs po savaitę Barbados saloj, jau sugrįžo ir dalyvavo Vilko tarybos posėdy vasario 1 dieną.

Vokietijoje mirė muzikas Motiejus Budriūnas, 70 m. amžiaus. Jis ten vedė lietuvių chorą ir reikišė lietuviškoje veikloje.

Kaune autobuso parbloktas mirė teisininkas Juozas Vaitiekūnas, 80 m. amžiaus, buvęs nepriklausomos Lietuvos finansų ministerijos juriskonsultas.

Artimųjų Rytų klausimu prez. Nixonas tarėsi su Krašto saugumo taryba ir su buvusiu prez. Eisenhoweriu, kuris vis dar tebėra ligoninėje.

New Yorke prie Irako misijos Jungtinėse Tautose demonstravo žydų karo veteranai, protestuodami dėl 9 žydų pakavimo Irake. Dėl tų pakavimų pasipiktino ir kaimyninės arabų valstybės, bet Irako valdžia grasi, kad dar daugiau karsiant, nes tai jos vidaus reikalas.

Nesutarimas dėl barzdos

Mažo Mass. valstijos Monsono miestelio anglų kalbos mokytojas užsiai-gino barzdą. Tėvų komitetas pareikalavo, kad mokytojas barzdą nusiskustų. Atsisakęs tai padaryti, buvo suspenduotas 10 dienų, o kai ir tada atėjo dar su ilgesne barzda, tėvų komitetas jį visai atleido.

Bet mokytoją palaiko mokiniai tėvai, kurie pareikalavo tėvų komitetą atsistatydinti.

Vargšė ta šių dienų barzda! O juk buvo laikas, kada ji buvo labai gerbiama, daugumos auginama, o už jos palietimą net šaukiama dvikovon.

Artimųjų Rytų reikalu tarsis keturi didieji

Nixonas sutiko su Prancūzijos pasiūlymu: Artimųjų Rytų klausimu tarsis JAV, Sovietų S-ga, Britanija ir Prancūzija. Izraelis tuo nepatenkintas, nes nori derėtis su arabais betarpiškai, tikėdamasis daugiau laimėti.

Prancūzija jau anksčiau yra pasiūliusi Artimųjų Rytų klausimą spręsti keturiom didžiosiom valstybėm, kurioms tas reikalas yra ypač opus. Tą mintį savo sumetimais pastaruoju laiku kėlė ir Sovietų Sąjunga, jai pritarė ir Britanija. JAV į tokį pasitarimą ir sprendimo būdą žiūrėjo kiek šalčiau, bet dabar, nors ir be didelio entuziazmo, su tuo sutiko ir prez. Nixonas. JAV pasiūlymu, toms didžiosioms valstybėms atstovaus jų ambasadoriai Jungtinėse Tautose, tuo norint reikala tvarkyti vistiek Jungtinių Tautų rūmuose, o ne už jų, paneigiant šią instituciją.

Gal šie didieji ir suras kokį receptą žydų-arabų nesantaikai pašalinti, nors tai nėra lengva.

Žydai keturių didžiųjų numatomais pasitarimais ar nutarimais nelabai džiaugiasi, nes jie norėtų tartis su arabais netarpiškai, bet šie tokių derybų vengia.

JAV vyriausybė taip pat yra pareiškusi, kad žydams ir arabams iš šalies primesta taika nebus patvari. Tikra taika tegalėsianti būti tik tada, kai abi šalys — žydai ir arabai — savanoriškai sutiks taikingai sugyventi.

Egipto diktatorius Nasseris Newsweek žurnalo korespondentui pareiškė: jei Izraelis pasitrauks iš 1967 m. karo metu užimtų žemių, tai Egiptas pasiūlys paskelbti taiką, pripažinti teisę kiekvienai valstybei gyventi taikoje, visų Art. Rytų valstybių, taigi ir Izraelio, sienų neliečiamybę, laisvą susisiekimą vandenimis ir teisingą pabėgėlių uklusimo sprendimą.

Nasseris, esą, sutiktų užmegzti diplomatinis santykius su JAV, jeigu šios neberemtų Izraelio įvykdytos Egipto teritorijos okupacijos.

Sovietų Sąjunga, esą, iš Egipto už jam teikiamą militarinę pagalbą nieko nereikalaujanti.

Gi Izraelis, iš anksto negavęs iš arabų pripažinimo ir taikos garantijų, nenori atiduoti nė pėdos užimtų teritorijų, nes jas atidavęs, gali paskui iš arabų nieko neišsiderėti.

JAV delegacijos Paryžiaus derybose vadovas Henry Cabot Lodge kalba spaudos konferencijoje.

Dr. Rainer Berger rodo žmogaus kaukolę, kuri esanti seniausią iš rastų Amerikos žemyne. Ji esanti prieš 17,000 metų gyvenusio žmogaus.

Heidelbergo universiteto mokslininkas dr. Richardas Jareckis San Remo (Italijoje) azartinių lošimų klube išlošė 100 mil. litų (apie \$6,000), pasirinkdamas numerius kompiuterio pagalba.

Jungtinių Amerikos Valstybių lietuviams

Brangūs broliai ir sesės,

Praejusiais 1968 metais minėjome laisvos ir nepriklausomos Lietuvos atstatymo 50 metų sukaktį.

Prabėgo metai, ir vėl stovime ties atmintina lietuvių tautai diena — Vasario 16-tąją. Sukanka 51 metai, kaip lietuvių tauta, nusikračiusi carinės Rusijos jungo, pareiškė pasauliui: gana svietimos vergijos, norime būti laisvi!

Ilgų metų pavergtos lietuvių tautos troškimas būti laisviems išsipildė. Kuriant nepriklausomą Lietuvos gyvenimą, visomis savo jėgomis, moraliai ir materialiai, įsijungė ir lietuvių amerikiečiai. Vieni lankė savo gimines, kiti grįžo gyventi ir bendrai kurti gražią Lietuvos ateitį, tretį pirklo laisvės bonus. Tačiau neilgai teko džiaugtis laisve ir kūrybiškais darbais.

1940 m. Sovietų Sąjunga, carinės Rusijos pakaitalas, imperialistinio grobio sumetimais pavėgė ramiai ir taikingą Lietuvos šalį. Su naikino viską, kas buvo kuriama, tūkstančius lietuvių patriotų suėmė, vieni žuvo kalėjimuose, kiti koncentracijos stovyklose arba Sibiro šalčiuose. Okupanto įvykdė žiaurumai dabar nėra paslaptis — lietuvių tautos kančios vaizdingai nušviečiamos likusių mūsų brolių bei seserų asmenišku nupakojimu. Vienam kitam patykočia čia atvykti ir gyvu žodžiu pavaizduoti barbariškus okupanto veiksmus. Kiti, nuvykę aplankyti giminių arba mirusiųjų kapų, atveža nemažiau skaudžių ži-

nių ir pavergtųjų skausmą bei prašymą gelbėti.

Okupantas stengiasi, panaudodamas įvairias priemones, — brukdamas savo leidinius, naudodamas čia esamų savo šalininkų spaudą, organizuodamas menininkų ir kultūrininkų pasirodymus, — brautis į patriotinės lietuvių visuomenės darbą, siekdamas skaldyti mūsų vieningą nusistatymą atstatyti nepriklausomą Lietuvą.

Būdami laisvajame pasaulyje, mes, lietuvių kilmės amerikiečiai, privalome eiti į pagalbą pavergtiems savo tautiečiams. Tai yra mūsų šventa pareiga. Todėl minint Vasario 16 d. — Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 51 metų sukaktį — Amerikos Lietuvių Taryba kviečia visus patriotas lietuvius dalyvauti savo vietovėse rengiamuose minėjimuose ir reikšti protestus prieš barbarišką okupantų elgesį pavergtoje Lietuvoje, prieš vykdomą rusifikaciją, lietuvių turto nusavinimus ir kitus nusikaltimus.

Amerikos Lietuvių Taryba, kaip vienintelė šios šalies lietuvių politinė atstovybė, per eilę metų kovojo ir kovoja už Lietuvos nepriklausomybės atstatymą. Tai kovai tęsti iki laimėjimo reikalinga ir lėšų. Patriotine lietuvių visuomenė tą gerai supranta ir remia mūsų darbą.

Šiais metais prašomi visi lietuvių taip pat finansiniai paramai Lietuvos laisvinimo darbus ir savo gyvenamose vietovėse aukoti tam tikslui pagal išgales.

Amerikos Lietuvių Taryba

Prieš kelerius metus darytoje nuotraukoje matome dešinę Kinijos diktatorių Mao Tse-tungą, kairėje ministrą pirmininką Chou En-lai. Pasklido gandas, kad prieš Naujuosius metus Mao vienos inspekcijos metu iškiles prieuolis ir jis sunkiai tebesergas.

Pueblo laivo kapitonas Lloydas Bucheris su žmona. Jis ir jo įgula nesenai paleisti iš Šiaurės Korėjos komunistų nelaisvės. Penkių admiralų tardymo komisija nusprendė, ar jam keltina byla karo teisme už laivo atidavimą š. Korėjai be pasipriešinimo.

tais tie komitetai jau suruošė eilę streikų.

Kiekvienoj dirbtuvėj su 1,000 darbininkų esąs komitetas. Iš viso Ispanijoje priklaikoma iki 10,000,000 darbininkų, iš kurių apie milijonas yra jau komitetų vadovybė, ir dirbtuvių administracija pradeda vis daugiau su tais komitetais skaitytis.

Tie komitetai turėjo jau du slaptus suvažiavimus bažnyčioje netoli nuo Madrido. Pereitų metų suvažiavime dalyvavo apie 1000 delegatų, ir slaptoji Franco policija griežė dantimis, kad ji tos konferencijos neužuodė, nors vėliau jai pavyko kaikiuriuos dalyvius suimti.

Bet kai suvažiavimas būna bažnyčioje, tai policijai sunku prie jo prieiti, nes katalikiška Ispanija turi padariusi su popiežium sutartį (konkordatą), kuri draudžia policijai bažnyčioje ką nors areštuoti ar kratą daryti.

Slaptos politinės grupės, kurios stengiasi įsigauti ir darbininkų aparatą, kaip jau minėta, susideda iš labai įdomių elementų. Taip jų esą pasitūsi (rabid) Katalonijos nacionalistų, trockistų, anarchistų, krikščionių socialistų, maoistų, gu-evaristų ir komunistų. (Tas korespondentas nemini socialistų. Nejaugi jų ten nėra? Red.). Kurie jį parvyks darbo žmonių mases suorganizuoti, tie kontroliuos Ispaniją.

Tyrimai Madride ir Barcelonoje parodė, kad nelegalių komunistų organizacija Ispanijoje yra vadovaujama iš Paryžiaus. Generalinis tos partijos sekretorius Paryžius vadinasi Santiago Carrillo. Jis esąs pasakęs: "Iki šiol mes leninizmo kruopščiai nestudijavome, bet dabar pamatėm, kad jis idealiai tinka mūsų tikslams".

1967 metais nelegalioji komunistų partija pradėjo talkinėtis prie krikščionių socialistų. "Dabar mes jau veikiame kartu", pasakė vienas

Barcelonos darbininkas. Pasauliniai stebėtojai sako, kad darbininkų komitetuose dabar veikia tiek komunistų, tiek krikščionių socialistų.

Barcelonoje veikia Frene Obrero Catalan (Katalonijos Darbininkų Frontas) esąs revoliucinių anarchistų junginys, daug kairėnis už komunistus (Barcelona jau nuo senų laikų buvo anarchizmo lizdas. S. M.).

Nusivylę falangistai Katalonijos sudaro kitą mal-kontentų būrį. Jiems vadovauja Jose Antonio, buvęs falangistas, kuris dabar sako, kad gen. Franco juos apgavęs. Dabar jis veikia su darbininkų komitetais, reikalauja bankų nacionalizacijos ir kitų socialistinių permąnų Ispanijoje.

Nors oficialiai Ispanija yra katalikiškas kraštas, sako kunigas Gamo, tačiau bažnyčia mažai tėra lankoma. Esą, bažnyčios hierarchiją darbininkai laiko generolo Franco ramsčiu, ir todėl antikerikalizmas jų tarpe užima aukštą vietą. Jų akimis žiūrint, bažnyčia esanti ne tik valdžios įrankis, bet ir turtingųjų rėmėja.

Dabar Ispanijoje esą 50 dirbančiųjų kunigų, kurie eina su darbininkais dirbti. Jie pradėję šitą veiklą prieš ketverius metus, stengdamiesi užgydyti skilimą tarp bažnyčios ir darbininkų, bet jie tuoj atsimušę į valdžios ir vyskupų sieną. Nors jie palaiko savo parapijas, bet esą liberalinių pažiūrų ir mėgstą su darbininkais bendrauti. Ir jų rankose esąs gan svarbus įtakos šaltinis — tai tas faktas, kad konkordatas draudžia policijai eiti į bažnyčią, kai darbininkų komitetai susirenka tenai savo reikalų svarstyti. Mat, katalikiškoji Ispanijos bažnyčia stovi aukščiau valdžios.

Tarasos mieste, netoli nuo Madrido, vietos darbininkų komitetas andai sukvietė atvirą susirinkimą ne bažny-

Kas kitur rašoma

O KAIP TENAI BUVO IS TIKRUJŲ?

Ižymus Tautinės Sąjungos veikėjas K. S. Karpus sausio 8 d. Dirvoje parašė ilgą straipsnį "Prezidento Antono Smetonos dienos Amerikoje". Jame jis mini Amerikos Lietuvių Tarybos valdybos 1940 m. lapkričio 25 d. posėdį, kuriame dalyvavę L. Šimutis, dr. P. Grigaitis, M. Vaidyla, dr. P. Daužvardis, P. Pivaronas (jau miręs) ir K. Karpus. K. Karpus rašo:

"ALT pirmininkas p. Šimutis, posėdį pradėdamas, pareiškė:

— Kas čia būtų galima padaryti, kad Smetona į Ameriką neatvažiuotų?

Pasak K. Karpį, jau minėti trys redaktoriai bandė užtrenkti duris A. Smetonai į Ameriką įvažiuoti.

I tai jau atsiliepė M. Vaidyla. Sandaros redaktorius. Jis sausio 24 d. rašo:

"Čia pat, šioje vietoje norime pasakyti, kad p. Šimutis nieko panašaus nėra pasakęs ir tuos žodžius p. Karpus išlaūžė iš pirmo. ALT tuolaikine valdyba nebuvo priešinga prez. Smetonos atvykimui į Ameriką. Kai jis pasiekė Chicago, tai L. Šimutis, M. Vaidyla ir kiti ALT nariai dalyvavo jo pirmutiniam priėmimo Kongres viešbutyje, o taip pat ir sekančią dieną surengtame bankete Blackstone viešbutyje.

"Sandarai rengiant koncertą Lietuvių Auditorijoje, Chicagoje, buvo pakviestas ir dalyvavo p. A. Smetona. Taigi, kaip matome, p. Karpus, ragindamas būti teisingais sau ir visuomenei, pats pirmutinis nusikalto tam dėsniui, paskelbdamas melagystes.

"Skleidamas tokius gandus apie Amerikos Lietuvių Tarybą, p. Karpus suteikia meškos patarnavimą ne tik tai organizacijai, bet ir patiems Lietuvos laisvinimo žygiams."

Taigi, apie tą patį dalyką du jau pasisakė — vienas vienaip, antras kitaip. Lauksime kitų dalyvių pasisakymo.

čioje. Ir visą susirinkimą policija suėmė. Vasario mėnesį bus sprendžiama suimtųjų byla.

Darbininkų bruzdėjimo priežastį nesunku Ispanijoje rasti, sako "W.S.J." korespondentas. Tai skurdas. Štai, sako, 35 metų amžiaus darbininkas Carlos. Jo šeimoje 4 žmonės. Visi gyvena viename kambaryje, o virtuve ir ieseinamąją vietą dalijasi su kita šeima. Išdirbęs 48 valandų savaitę, jis parsineša namo \$14.70. Jo žmona dirba namie siūdama ir per savaitę uždirba \$14. Maistui šita šeima išleidžia per savaitę \$15 ir \$5.30 moka už kambarį. Apie \$10 iš-eina rūbams ir kitiems reiki-cijai eiti į bažnyčią, kai darbininkų komitetai susirenka tenai savo reikalų svarstyti. Mat, katalikiškoji Ispanijos bažnyčia stovi aukščiau valdžios.

Sitokio padėty kairiųjų grupės turi puikią dirvą agitacijai už revoliuciją.

S. M.

LAISVĖS LIEPSNA

Zinomas Londono dienraštis "Daily Telegraph" sausio 22 d. įdėjo tokia ant-rašte vedamąjį straipsnį, kuriame kalba apie Čekoslovakijos agoniją, ryšium su studento Jano Palach'o mirtimi ir naujomis protesto demonstracijomis Prahoje. Tas straipsnis baigiamas tokiais žodžiais:

"Kokių būdu Vakarai turėtų reaguoti į čekų ir slovakų drąsą kovą, neskaitant pasigėrėjimo ir dvasinio įsipareigojimo? — Pageidautina reikalus tvarkyti tokiu būdu, kad tas Rusijai sudarytų kuo daugiau sunkumų; paaiškinant, kad jos veiksmams Čekoslovakijoje visiškai uždarė kelią į santykių švelninimą. Be to, mes Vakaruose turėtume daboti, kad mūsų dabar silpnos ginkluotos pajėgos Europoje būtų reikiama sustiprintos. Tas geriausias būdas padės ne tik Čekoslovakijai, bet ir visai pavergtai Rytų Europai".

LIETUVOS AUKSO FONDAS

Sausio 22 dieną Britų parlamentas priėmė įstatymą dėl Baltijos valstybių aukso fondų, laikytų Londone nuo prieškarinių laikų, likvidavimo. Už įstatymą balsavo 161, ir prieš — 115 atstovų. Dabar įstatymo projektas perduotas Lordų Rūmams.

Pagal šį įstatymą Britų vyriausybė galės panaudoti pinigų, gautus už parduotą Baltijos valstybių aukso, savo krašto piliečių bei firmų "perleistose teritorijose" nuostoliams atlyginti.

Svarstant įstatymo projektą Zemuosiuose Rūmuose trečiuoju skaitymu, prieš įstatymą griežtai pasisakė kairie konservatorių partijos atstovai. Sir Tufton Beamish pabrėžė, kad įstatymo projektas išplaukė iš Wilsono-Kosygino platesnio susitarimo prieš dvejus metus, kada buvo tikėtasi sudaryti su Sov. Sąjunga draugystės paktą. Dabar iš to susitarimo nieko neliko, tik šis įstatymo projektas, kuris daro gėdą D. Britanijai. "Mane ima pyktis ir apmaudamas, — pasakė Sir Tufton Beamish, — dėl šio visiškai nevykusio įstatymo projekto, kuris yra labai abejotinas teisiniu ir visiškai nepateisinamas moraliniu atžvilgiu".

FELJETONO KONKURSAI

Lietuvių Meno Darbuotojų "Atvangos" skelbtajam feljetono konkursui rankraščiams vertinti komisija sudaryta Clevelande: poetas Kęstutis Gaidžiūnas, rašytojas Viktoras Mariūnas ir režisierius Petras Maželis.

Konkurso terminas — 1969 m. vasario 15 d. Tema laisva. Rankraščiai pasirašomi tik slaptyvardžiu. Nereikia jokių slaptų vokių. Svarbu pasilikti sau nuorašą. Premijos: \$250, \$150 ir \$100. Rankraščius siųsti: Lithuanian Arts Club "Atvanga", P. O. Box 5178, Santa Monica, California 90405.

Iki šiol atsiųsti šie rankraščiai: 1) Fricas nuo Kulijų "Svento Jurgio išdaigos"; 2) P. Linelis "Seksas ir automaistas"; 3) Kazys Pūslis rui.

"Priešakinis lietuvis"; 4) Vainius Linksmuolis "Parengimas su nuostoliais"; 5) Audė Svilkienė "Simtadarbis bedarbis"; ir 6) Klausukas "Kas čia pasigėrė?".

Iš pasigėrėjusių paremti šį konkursą pinigais jau pri-siuntė: J. ir V. Gasiūnai, Chicago; A. ir H. Bajaliai, Los Angeles; P. ir S. Keršiai, Los Angeles; A. Markevičius, Santa Monica. Prašome ir kitus prisidėti.

M. D. Atvangos V-ba

LIETUVIŲ MOKYTOJŲ KONFERENCIJA

Šiais Lituaniaistinio Svietimo Metais yra daug aktualių reikalų. Jiems apsvaryti š. m. kovo 15 ir 16 dienomis šaukiama viso rytinio Atlanto pakraščio lituanistinių mokyklų mokytojų konferencija, kuri įvyks Mairo-nio lituanistinės mokyklos patalpose Brooklyne, N.Y. Konferencijos programa bus kiek vėliau išsiuntinėta visiems mokyklų vedėjams ir paskelbta spaudoje. Prašom jau dabar visus mokytojus planuoti į konferenciją vykti ir tuoj pat pradėti registruotis pas mokyklos vedėją A. Samušį. Adresas: 116-08 95th Ave., Richmond Hill, N.Y. 11419, Telefonu kreiptis: 212-849-2036.

Registruojantis prašome pažymėti, kada atvykstate ir ar bus reikalinga nakvynė.

A. Masionis, Rytinio Atlanto pakraščio lit. mokyklų inspektorius

ALTO ZINIOS

Amerikos Lietuvių Tarybos valdybos sukviestoje spaudos konferencijoje sausio 22 d. Chicagoje pranešimus padarė ALTO valdybos vicepirm. Jonas Jasaitis, Chicago Lietuvos Tarybos pirm. Algirdas Pužauskas ir vicepirm. kun. Adolfas Stasys.

ALTO valdybos pranešime buvo ypatingai išryškintas Vasario 16-sios minėjimų proga surinktų aukų klausimas. Visos surinktos aukos pėsniunčiamos ALTO valdybai. Tokį nusistatymą taip pat nuosirdžiai remia ir Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas.

ALTO valdybos sukviestoje spaudos konferencijoje dalyvavo per dvidešimt spaudos ir radijo dabuotojų. Konferencijos pagrindinis tikslas buvo painformuoti spaudoje rašančius apie pasirošimus Vasario 16-tos minėjimams.

ALTO informacijai vadovauja Jonas Jasaitis. Jo pasakbtaas šūkis "Pralaužkime tylos uždarą" spaudos darbuotojų buvo nuosirdžiai sutiktas ir susilaukė pritiri-mo.

ALTO valdyba skūn "Pralaužkime tylos uždarą" ragina visas organizacijas ir atskirus asmenis Lietuvos reikalais rašyti lais-kus amerikiečių spaudai. Tokie laiški talpinami skaitytojų laisų skyriuose, kuriuos turi kiekvienas laik-raštis ir žurnalas, ir jie yra plačiai skaitomi.

Taip pat pastebėjus spau-doje netiklų žinių Lietuvos atžvilgiu, visi raginami nedelsiant reaguoti, parašant laiškus redakcijai ar automaistas".

Ispanijoje bręsta revoliucija

Apie tai praneša iš Madrido George Melan, "Wall Street Journal" korespondentas. Iki šiol Ispanijos diktatorius gen. Franco stengėsi sutraukti darbininkų ir fašistinės Falangos kontroliuojamus sindikatus, kad apsaugotų juos nuo kairiųjų įtakos. (Rusijoj prieš revoliuciją panašiai darė ir caro valdžia, pavesdama popui Gaponui organizuoti Petersburgo darbininkus kryžiaus ženkle. — S.M.).

Dabar Ispanijos darbininkai pradėjo organizuoti fabrikuose savo komitetus, ispaniškai vadinamus "comisiones obreros". Tai esąs reiškinys, kokio Ispanijoje niekas nematė per trisdešimt pastarųjų metų, sako korespondentas. Daug žmonių areštuojama. Tai esąs ženklas, kad diktatūra jau nusigando. Ir iš tikrųjų, opozicija Franco diktatūrai stiprėja. I darbininkų sąjūdį jungiasi ir inteligentija. Šių metų sausio pradžioje 1.300 rašytojų ir žymiųjų aktorių pasirašė valdžiai petiją, kurioje protestuojama dėl žiauraus policijos elgesio su politiniais kalniais. Daugumas areštuotųjų yra komite-tų nariai.

Būdinga, kad su darbininkais eina ir dalis dvasi-kijos. Esą jaunų kunigų, kurie apsielkę darbiniais dra-bužiais ir eina į fabrikus

dirbti už menką atlyginimą, kad tik galėtų su proletarais bendrauti.

Vienas iš tokių esąs kun. Mariano Gamo. Šiomis dienomis jis gavęs iš kalėjimo labai mįslingą plaką (plaque). Medžio lentoje esanti grubiai išpiaušyta bažnyčia, o prie tos bažnyčios susitelkusi žmonių minia pakeitomis galvomis be veidų. Tai katalikiškos Ispanijos tragedija. Kun. Gamo aiškina, kad tie žmonės reiškia Ispanijos darbininkus, kurie nelaikomi žmonėmis. Jie klausia tos bažnyčios, ką ji veikia Ispanijos darbininkams išlaisvinti iš vergijos?

Diktatoriaus Franco pastangos užgniaužti besikuriantiems komitetams duodančios jam priešingų rezultatų, nes dėl atstojančios reakcijos stiprėjanti ir opozicija. Darbininkų komitetai vienijasi, ir prie jų dedasi įvairių pažiūrų žmonės nuo saikiųjų krikščionių socialistų iki anarchistų. Šiuo sąjūdžiu susidomėjo ir pagrindiniai politinės grupės, kurios mato sau progos organizuoti darbininkų mases revoliucijai.

Darbininkų komitetai pradėjo kurtis prieš 8 metus. Matydami, kad valdžios organizuojami darbininkų sindikatai darbininkų reikalais nesirūpina, jie pradėjo kurti savo komitetus. Ir 1962 me-

KAS NIEKO NEVEIKIA,
TO NIEKAS NEPEIKIA.

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO RASO,
TAS DUONOS NEPRASO.

Tarėsi L. B. Rytinio pakraščio vadovai

JAV rytinio pakraščio L. Bendruomenės apygardų ir apylinkių pirmininkų suvažiavimas įvyko 1969 m. sausio 18-19 dienomis Paterson, N.J., Sv. Kazimiero parapijos salėje. Dalyvavo centro valdybos pirm. inž. Bronius Nainys, Tarybos sekretorius Arvidas Barzdukas, 5-kių apygardų pirmininkai: Bostono — A. Škudzinškas, Hartfordo — V. Balčiūnas, N. Jersey — K. Jankūnas, N. Yorko — A. Vakselis ir Pietryčių — B. Raugas, 23 apylinkių pirmininkai ir 19 atstovų svečių teisėmis, iš viso 49 atstovai.

1968 m. gruodžio 15 panašus suvažiavimas Vakarų apygardos vyko Santa Monica, Cal., kuriame dalyvavo 11 atstovų. Dar numatoma susaukti suvažiavimą Chicagoje ir kituose rajonuose. Tuo norima geriau susipažinti su apylinkių ir apygardų darbu ir jų pageldivimais, bei nutiesti geresnius ir tikslesnius Bendruomenės ateities veiklos pagrindus.

Pranešimą apie centro valdybos veiklą ir atliktus darbus padarė pirm. B. Nainys ir praeit atstovus šiais Seimos metais rimčiau padiskutuoti švietimo reikalus, t. y. lituanistinę mokyklom mokinių verbavimo, mokinių meno ansamblių, koncertų ir meno parodų organizavimo klausimus ir pateikė gana įdomią solidarumo mokesčių, centro valdybai įnašų lentelę.

Per 3 metus (1965, 1966 ir 1967) centro valdyba gavo iš apylinkių 14,483.35 dolerių, reikią, gavo tiek, kiek inžinierius ar kitos srities specialistas uždirba per 1 metus. Liūdna, kad Bostono, Worcesterio ir Brocktono apylinkės (Bostono apygarda) per tuos trejus metus įmokėjo tik 404 dolerius ir įnašų lentelėje užėmė paskutinę vietą. Pagal Bendruomenės istatus, solidarumo mokesčiai, kurį renka apylinkės, paskirstomas taip: pusė eina centro valdybai, ketvirtis apygardos valdybai ir ketvirtis lieka apylinkės valdybai. Išėina, kad apylinkių valdybos arba nevykdė Bendruomenės įstatų arba ne iš visų narių surinko solidarumo mokesčius.

Toliau, vadovaujant Arv. Barzdukui ir V. Balčiūnui, buvo padarviti pranešimai apie apygardų ir apylinkių veiklą ir darbus, jų dalyvavimą tarybos sesijose ir L. Bendruomenės dalyvavimą politinėje veikloje. A. Vakselis padarė pranešimą apie lėšų telkimo būdus ir priemones Bendruomenės veiklai ugdyti.

Po minimų pranešimų vyko kietos ir gyvos diskusijos, ir kai kurie siūlymai buvo priimti balsavimo būdu, kaip medžiaga B-nės ateities veiklos planui sudaryti. Pavyzdžiui:

1. Renkant B-nės tarybą, rinkimus vykdyti apygardų apimtyje ir nejungti kelių apygardų kartu.

2. Kandidatus į B-nės tarybą stato apylinkių valdybos.

3. Panaikinti visas rinkimų privilegijas asmenim, nedalyvaujantiems Bendruomenės veikloje ir nemokantiems solidarumo įnašų.

4. Ten, kur yra sprendžiami gyvybiniai lietuviški reikalai, aktingai dalyvauti politinėje veikloje, rašant laiškus, memorandumus ir, reikalingi esant, lankyti valstybės ir kitų tautybių įtakingus asmenis.

5. Pagyventi B-nės veiklą ir išpopuliarinti B-nę savųjų ir svetimųjų tarpe, dalyvaujant spaudoje, televizijoje.

6. Kviesti apygardų ribose gyvenančių mokytojų suvažiavimus švietimo reikalams darbų planui sudaryti.

7. Daryti žygius, kad lietuviškos šeimos leistų vaikus į lituanistines mokyklas.

8. Išskilminguose minėjimuose organizuoti lituanistines mokyklos mokinių pasirodymus.

8. Paruošti ir išleisti priešmokyklinio amžiaus vaikams knygelę, dainų rinkinėlį, pasakų mažiesiems ir kt.

10. Prisidėti prie Pasaulio Lietuvių ir vaikams laikraščio Eglutės platinimo darbo.

Suvažiavime ne visi centro valdybos klausimai dėl laiko stokos buvo išsamiai išdiskutuoti, o kai kurie liko visai nesvarstyti, kaip socialinė veikla, švietimo reikaluose — vaikų nutautinimas per parapines mokyklas ir bažnyčias, lietuviškų parapijų nykimas ir kt.

Ateityje centro valdyba svarbesnius klausimus turėtų suskirstyti į grupes ir atskiruose parapijuose suvažiavimuose tik vieną kitą klausimų grupę svarstyti, tuomet ir klausimai bus nuodugniau išspręsti, ir atstovai nebūs taip išvarginti.

Antrosios dienos suvažiavimas pradėtas apylinkių pirmininkų pranešimais. Po pirmosios dienos įtempto darbo buvo lyg atoslūgis ir pati įdomiausia suvažiavimo dalis. Gerai visus nuteikė Putnamo apylinkės atstovė, o ypač Eglutės redaktorė seselė M. Eucharista. Apylinkių veikla, pasiekimai ir negalavimai ir panaudoti būdai ir priemonės apylinkės veiklai išjudinti ir solidarumo mokesčiui išrinkti buvo daug kam pamokomai pavaizduota. Vienas atstovas prasiarė, kad čia dabar kalba tikrieji lietuviško ūkio statytojai.

Po apylinkių atstovų pranešimų buvo vėl tęsiamos

WORCESTER, MASS.

Vasario 16-ją minėjime per du sekmadienius

Vasario 16 d. 3 val. popiet Lietuvių Piliečių klubo salėje, 67 Vernon St., minėjimas skiriamas vyresnio amžiaus žmonėms. Čia programai vadovaus Pranas Račiukaitis. Meninė programą atliks Meno Mėgėjų Ratelio choras, Alberto Mateikos vadovaujamas pagarsėjęs penktukas ir skautai šokėjai.

Vasario 23 d. 3 val. popiet Vilniaus Aušros Vartų parapijos salėje bus antras minėjimas, kuriam vadovaus mokytojas Antanas Minikauskas ir muzikas Vincas Burdulis. Čia programą atliks mokyklinio amžiaus jaunimas ir dar mažesni.

Abu minėjimus ruošia Worcesterio Lietuvių Draugijų Taryba. Surinktos aukos bus padalintos Altui, Vlikui ir Bendruomenėi.

Minėjimo komisijos yra: spaudos — Pranas Paliukonis, Juozas Krasinskas, Algis Zekus ir A. Miner; kvietimų — Pranas Stanekis, Julius Svikla; rezoliucijų — J. Starėnas ir A. Miner; proklamacijų — Seimelio atstovas Kazimieras Tagmėnas ir Juozas Tribandis. Šeimininkės: Elzbieta Kraunelienė, Stasė Spirauskienė, Julė Lendraitienė, Irena Adomaitienė, joms padės Jonas Stankevičius ir Jurgis Statkus.

Pasikeitimai draugijų

taryboje

Sausio 12 d. susirinkime iš įžadininko vietos ir valdybos pasitraukė Petras Molis ir iš vicepirmininko pareigų Antanas Tamkus. Įžadininko pareigoms išrinktas mokytojas A. Miner-Minikauskas, sekretore Irena Adomaitienė.

Mirė

Paskutiniu laiku mirė še dar palyginti jauni lietuviai: Vincas Zakarevičius, 57 m., Juozas Bruožis, 56 m., Ona Zukauskaitė, 52 m., ir Juozas Kiela, 56 m.

Nauji skaitytojai

Per jūsų bendradarbių keleivį išsirasė šie malonūs vyrai: Benediktas Grigaliūnas ir Antanas Girėys.

J. Krasinskas

diskusijos — gvildenami e. valdybos, apylinkių veiklos ir kiti nebaigti nagrinėti klausimai. Suvažiavimas buvo užbaigtas 5 val. vakaro.

Dažnai mes darome L. B-ni daug priekalštų ir daug iš jos reikalaujame. Mes norime, kad ji išlaikytų lituanistines mokyklas, išleistų modernius mokyklom vadovėlius, paruoštų mokytojus, šelpų lietuvišką jaunimo organizaciją ir kita, o patys, uždirbdami per metus tiek, kiek B-nė per 3 metus surinko, nepaėjame savo porą trejetą vaikų mokyti lituanistinėje mokykloje... Reikia daugiau pasisąsventimo ir atkū savo lietuviškumui ugdyti ir jam išlaikyti.

A. Škudzinškas

Australijos Lietuvių Dienos

Kas yra tos Lietuvių Dienos

Tai yra kas antri metai gruodžio mėnesio pabaigoje rengiamas saskrydis arba suvažiavimas aktyviausių lietuvių iš visos Australijos į vieną iš trijų didžiausių steitų sostinių: Sydney, Melbourne, Adelaidę. Užuožagą šie saskrydžiai gavo prieš dešimtį metų. Praėjusių metų pabaigoje Lietuvių Dienos įvyko Adelaidėje, Pietų Australijos steito sostinėje, turinčioje apie 700,000 gyventojų, kurių tarpe apie 1800 lietuvių.

Lietuvių Dienu prasmė yra parodyti, ką dviejų metų laikotarpyje padarėme ir atsiekėme lietuviškoje veikloje.

Šių pastarųjų Lietuvių Dienu atidarymas įvyko gruodžio 27 d. viename iš didžiųjų sporto stadionų kartu su XIX Australijos Lietuvių Sporto šventės atidarymu. Po trumpų įžanginių kalbų į areną išžygiavo tautinių šokių grupės, kurios labai gražiai ir įspūdingai pašoko penkis tautinius šokius. Šokių organizavo B. Lapsienė. Tautiniams šokiams pasibaigus, prasidėjo sporto varžybos, kurios užtruko penkis dienas. Iš viso dalyvavo 260 lietuvių sportininkų iš visų Australijos steitų.

Tautinę veiklą diskutavo Krašto Tarybos atstovai, kurių posėdžiai tęsėsi tris dienas. Krašto Tarybos nariai renkami Australijos lietuvių Bendruomenės susirinkimuose po vieną atstovą nuo kiekvieno šimto Bendruomenės narių. Iš viso išrenkama apie 90 atstovų.

Meninė Lietuvių Dienu programos dalis yra labai plati, ir praėjusių metų programa buvo nepaprastai turininga ir gerai paruošta.

Išspūdingiausias renginys — tai Dainų Šventė. Dalyvavo penki chorai su 250 dainininkų. Pirmiausia kiekvienas choras dainavo po tris dainas. Po to jungtiniai vyrų ir moterų chorai taip pat atliko po tris dainas. Aukščiausias punktas buvo pasiektas, kai jungtinis choras išspūdingai padainavo dvyliką dainų. Choro koncertas vyko Miesto rotušės salėje (Town Hall). Publikos susirinko per 1000.

Literatūros ir Dainos vakaras, kuriam vadovavo rašytojas laureatas Puleis Andriusis, įvyko gruodžio 27 d. vakare. Savo originalia kūryba skaitė poetai M. Malakūnienė, Vincas Kazokas, Juozas Mikšas, o taip pat Pūlgis Andriusis. Antroje šio renginio dalyje Adelaidės lietuvių mėsos choras "Lithuania", diriguojamas Vaclovo Šimkaus, atliko B. Budriūno kantatą "Tėviškės Namai" (žodžiai poeto B. Brazdžionio). Solo partijas atliko solistai G. Vasilaiuskienė ir G. Kalpokas. Pianistė — N. Masiulytė.

Lietuvių Dienu metu Adelaidės lietuvių teatro grupė "Vaidila" pastatė S. Kymantaitės-Čiurlionienės poemą "Vaiva", scenai paruoštą Pauliaus Rūtenio, kurį režisavo Jonas Neverauskas, o dekoracijas piešė dail. S. Nebliušys, kuris ta proga turėjo ir savo kūrybos parodą.

Iš visu parengimų išspūdingiausiai pasirodė jaunimo. Sydneyjaus jaunimo grupė pastatė inscenizuotą Vinco Krėvės apsakymėlį "Silkės". Melbourne ir Geelongo jaunimas kartu parodė kaimo vestuvių fragmentus su visomis jų ceremonijomis, šokiais ir dainomis. Adelaidės jaunimas perkėlė žiūrovus į "Joninių naktį", su visa paparčio žiedo mistika ir burtais.

Be grupinių parengimų, programoje dalyvavo taip pat atskiri jaunuoliai, gerai atlikę muzikinius kūrinius.

Jaunimo parengimų organizavimas ir jų pravedimas buvo solistės G. Vasilaiuskienės rankose. Aišku, atskirų grupių parengimus paruošė tų grupių vadovai.

Šalia pagrindinių meninių parengimų buvo ir visa eilė šalutinių: foto paroda, tautodailės parodėlė, lankymas jau spėjusio pagraisėti savo puikiai organizacijai ir eksponatų gausumu Archyvo-Muziejaus (įkūrėjas ir vadovas Jonas Vanagas), meno paroda (savo kūrinius išstatė 13 menininkų), visos Australijos skautų stovykla, V. Vosylius suorganizuotas skaidrių vakaras ir kt.

Be to, Lietuvių Dienu metu įvyko visos Australijos lietuvių studentų suvažiavimas, kuris aptarė studentams rūpimus klausimus.

Australijos lietuvių spauda, vertindama šias bendrasias Lietuvių Dienas Adelaidėje, pavadino jas "triumfalėmis": puikiaisiausi suorganizavotomis, turiningiausiomis ir gausiausiomis. Tai neįvyko savaime. Lietuvių Dienu Organizacinio Prezidiumo pirmininku buvo Adelaidės lietuviams gerai pažįstamas puikus organizatorius ir visuomenininkas Juozas Lapsys, o prezidentu — solistė G. Vasilaiuskienė, žurnalistas Vladas Radzevičius ir ekonomistas Kostas Pocius. Atskirus parengimus organizavo ir ruošė tų grupių vadovai. Bendromis visu pastangomis pasiekti nuikūs rezultatai. O Adelaidės lietuvių tikru lietuvišku nuosirdumu ir vaikingumu priėmė atvykusius svečius iš kitų steitų.

Lietuvių Dienos baigtos Naujuoju Metu sutikimo baliumi, kuriame dalyvavo apie 1400 asmenų.

Iš viso Lietuvių Dienu įvykiuose dalyvavo per 1500 lietuvių iš visos Australijos.

(ja)

Vaizdas iš riaušių San Francisco valstybinę kolegiją.

NEW YORK, N.Y.

Operetės choro 50 metų sukaktis

New Yorko Operetės choro valdyba 50 metų choro jubilejaus proga maiausiai prašo visus buvusius choristus ne vėliau kaip iki vasario 10 d. pranešti savo vardus, pavardes ir adresus.

Visus, norinčius sukakties proga chorą sveikinti, prasome sveikinimus siųsti šiais adresais:

Birutė Labutienė, 84-34 10th St., Richmond Hill, N. Y. 11418, tel. VI 7-5550; Lucy Gudelis, 2307 Loring Pl., Bronx, N.Y. 10468, tel. SE 3-7639.

Skelbimų kaina jubiliejiniam leidiny: puslapis \$20, pusė — \$10, ketvirtis — \$5. Čekius rašyti Operetės choro vardu.

Valdyba

Balso reikalų vedėjo mirties metinės

Kun. Longino Jankaus, ilgamečio Balso reikalų vedėjo, mirties metinės sukanka vasario 4 d. Šiai liūdnei sukakčiai paminėti yra ruošia specialia velionio pagerbimo akademija. Ji įvyks po mišų, kurios bus iškilmingai laikomos kun. L. Jankaus artimų draugų kunigų už jo vėlavasario 9 d., sekmadienį, 5 val. popiet. Apie reikimo parapijos bažnyčioje, Brooklyne, N.Y.

Rengėjai maloniai kviečia visus dalyvauti pamaldose ir pagerbimo akademijoje.

LSS narių susirinkimas

Sausio 27 d. įvyko Amerikos Lietuvių Socialdemokratų S-gos 19 kuopos narių metinis susirinkimas, kuriame patvirtinta valdybos apyskaita ir išrinkta nauja valdyba: St. Briedis, Br. Spūdienė ir A. Sulaitis.

Kadangi šiais metais bus sąjungos centro komiteto rinkimai korespondenciniu būdu, tai susirinkime jau numatyti ir kandidatai: St. Briedis, dr. P. Grigaitis, V. Mankus, J. Pakalka, Pr. Pranevičius, J. Sonda, Br. Spūdienė, J. Skorubskas, J. Valaitis, snj. ir J. Vilkaitis. Aišku, kitos kuopos taip pat numatys tuos ar kitus kandidatus.

Darbotvarkę baigus, buvo pagerbtas Centro valdybos pirmininkas Jonas Pakalka, sulaukęs 75 metų amžiaus. Vienas dalyvių

MIRė W. A. AMSIE

(Vincas Amšiejus)

Iš Atlantos, Ga., atėjo žinia, kad sausio 27 d. po ilgos ligos tenai mirė Williamas A. Amšiejus, ilgametis Keleivio skaitytojas ir gerai žinomas nejudomo turto ir draudimo biznierių Bostono, veikęs taip pat Cape Code ir Floridoje. Dabar jis buvo jau 76 metų amžiaus.

Velionis buvo gimęs Liukavos parapijoje. Ricielių kaime. Amerikon atvyko 1913 m. Bostone gyvendamas, priklausė So. Bostono Lietuvių Piliečių D-ai, SLA 43-čiai kuopai ir veikė amerikiečių sambūriuose Dorchesterio. Visada dalyvaudavo SLA seimuose ir tik į paskutinįjį 1968 metais dėl ligos jau nebegalėjo atvykti. Jis nepraleisdavo ir Keleivio jubiliejinio banketo, nors ir kaip toli tuo metu jis nuo Bostono būtų buvęs. — už 1600 mylių Floridoje ar Georgijoje, o vistiek atvykdavo. Kiekviename lietuvių suvažiavime jis vis mokėdavo tarti gerai pritaikytą žodį ir pasiūlyti sveikų sumanymų.

Socialiuose pobūviuose Amšiejus visada būdavo judrus, mėgdavo pajuokauti ir kitus pajuokinti.

1950 m. Amšiejus pasitraukė iš biznio ir persikėlė su žmona Ona į Atlantą, Ga., kur gyvena ištękęs iki duktės. Gaila protojo žmogaus ir gero draugo.

Velionis paliko mylimą žmoną Oną, sūnų Artūrą, kuris gyvena Honolulu mieste, Havaju salose. Atlantoje ištękęs už C. C. Bartono dukterį ir dvi vaikas.

Palaidotas privačiai sausio 29 d. gražioje ir naujoje Arlingtono kapinėse Atlantoje.

Likusiai žmonai ir vaikams šią liūdną valandą reikiame gilią užuojautą.

Iš pavergtos Lietuvos

Rusai okupantai, šalin iš Lietuvos!

Ten ir statyba vykdoma
tobulai atbulai

Kauno namų statybos kombinato vyriausias statybininkas (J. Zukas, Tiesoj, sausio 14) papasakoja apie dabartinį Kauno statymą:

"Is metų į metus niekaip nesugebame išvengti organizacinio chaoso, statome visiskai neparuoštuose kvartaluose, nesilaikydami elementarios technologinės eilės. Be savo blogos išvaizdos. Kauno naujų gyvenamųjų namų mikrorajonai atbaido naujakurius susisiekti ir aplinkos nepatogumais."

"Visiems, net ir nespecialistams, aišku, kad mikrorajonų reikėtų užstatyti, laikantis senos, bet paprastos ir teisingos technologinės eilės: iš pradžių nutiesiami magistraliniai tinklai, vėliau gatvės, po to — kvartaliniai tinklai ir tik tada pradėdami pastatai bei aplinkos sutvarkymas. Deja, Kaune šito nesilaikoma. Čia pradėdama nuo pastatų, teisingiau, gyvenamųjų namų statybos, ir kaip tik ten, kur tuo metu nėra senų statinių, elektros oro linijų ir kitų komunikacijų. Kartu kvartalas ruošiamas statybai, tiesiami kvartaliniai ir magistraliniai tinklai, o kadaidar tik projektuojama. Tik baigus gyvenamuosius namus ir juos apgyvendinus, nutiesiamos gatvės, tvarkoma teritorija... Neverta ne aiškinti, kaip skaudžiai tai atsiliepia..."

— Kodėl gi taip yra? — klausia statybininkas ir čia pat ima smulkmeniškai aiškinti, kur tokios netvarkos priežastys. Iš to aiškėja, kad kalčiausias neplaningas planavimas. Vienas iš komunistų labiausiai garbinamų statbų yra planas.

Komunistai su panieka atsiliepia apie "kapitalistinio ūkio privatinės iniciatyvos džungles", kuriose, esą, kiekvienas dirba, kas tikitai jam naudinga, visiškai nepaisydamas visuomeninio tikslingumo. Tik planingas darbas galis būti ir visuomenei naudingas, ir ekonominiskas. Tad ir planuoja viską ir visi..

Planavimo sistema taip susiraižiusi, kad paskiras planuotojas nebesusivaioka, ką ir kaip planuoja kiti keli ar keliolika to paties dalyko planuotojai. Štai ir tas Kauno vyriausias statybininkas mini mažiausią devynias Kauno miesto statybos planavimo vietas ir dar pridėda "ir taip toliau", atseit, dar ne visas paminėjo. Jų visų planavimai ir planų vykdymai nesuderinti, tad ir išeina taip, kad taip uoliai beplanuojant, "niekaip nesugeba išvengti organizacinio chaoso". O užtektų, anot vyriausio statybininko, tik laikytis "senos, bet paprastos ir teisingos" tvarkos...

(Elta)

Ką faktai sako apie jų
skelbiamą nepriklausomybę

Kai Vilniuje aukštesnieji komunistų pareigūnai vis dar stengiasi įrodinėti, kad Lietuva niekad nesanti buvusi tokia nepriklausoma, kaip dabar, vienas po kito iškyla liudininkai, kurie bent mirdami liudiją, kad iš tikrųjų yra visiskai atvirkščiai.

Šių metų sausio 12 d. Maskvoje staiga mirė toksai Anatolijus Švecovas, gimęs Sibire, ruso geležinkelinio kaimo šeimoje. Lietuvoje niekad negyvenęs ir iki 1949 metų (iki 43 m. amžiaus) su Lietuva iš viso nieko bendra neturėjęs ir apie ją greičiausia nieko nei nežinojęs. Betgi dabar, jau 15 metų, jis — "Lietuvos ambasadoriaus" Maskvoje pavaduotojas.

Mat, stengdamiesi vaidinti "nepriklausomybę", bolševikai yra įtaise Maskvoje savo vilniškių vietininkų "nuolatine atstovybę", kurioje atstovu pasirenka ką nors iš Lietuvoje bent kiek gyvenusių, bet, štai, jo pavaduotoju laiko ką nors iš saviškių. Ir taip, per pastaruosius 15 metų sibirietis Švecovas, esą, "daug ir sėkmingai dirbo sprendžiant TSRS centrinės įstaigos reikalumus keliamus klausimus" (Tiesa, 1969, I. 14).

Taip, vadinasi, reiškiasi "respublikos nepriklausomybė": jos reikalus sprendžia "TSRS centrinės įstaigos", o tuos reikalus aiškina jų pačių įstaigų paskirti švecovai...

Maža to: Švecovas, esą, "aktyviai dalyvavo pertvarkant respublikos žemės ūkį, stiprinant kolūkinę santvarką, vystant pramonę". Nes, prieš paskiriamas Lietuvos reikalams atstovauti, ketverius metus, nuo 1949 metų, Švecovas buvo Lietuvos kolchozinimo prižiūrėtojas maskvinėje kolchozų taryboje.

Tie dalykai nėra naujieji, tik vėsi paliudijimai pačios komunistų partijos spaudoj yra mirtini smūgiai, pavyzdžiui, Diržinskaitės ir panašių "deputatų" pasakoms apie jų tariamą savarankiškumą Lietuvoje ir neva Lietuvos darbo žmonių valiai atstovavimą.

(E)

Mokyklą apšviečia
elektrinės dūmai

Visai netoli nuo Elektrėnų — didžiausios elektros jėgainės — yra Prūsikių mokykla. Pro jos langus matyti iš jėgainės aukštų kaminių besiveržią tirsti mazuto dūmai. Bet mokykloje apšviesti vis dar tenka žibalinėmis elmpa... Daug planuota ir daug kartų žadėta ir į mokyklą nutiesti elektros laidus, bet iš jų didelių planavimų tiek teišėjo, kad mokyklą vis dar tik elektrinės dūmai tepasiekia.

(E)

Dėl Mississippi valstijoje siautiusio viesulo žuvo 29 žmonės ir padaryta daug medžiaginės žalos.

Rusai nepasitiki lietuviais

Praeitų metų pabaigoje išėjusiame iš spaudos "Mažosios Lietuviškosios Tarybinės Enciklopedijos" II-me tome, kaip ir I-jame, galima rasti apie 30 lietuvių komunistų pavardžių, kurie buvo Rusijoje sušaudyti 1937-38 metų laikotarpyje. Didžioji sušaudytųjų dalis buvo gyvenę nepriklausomoje Lietuvoje ir gal būtų buvę naudingi rusams, kai jie ruošėsi "išlaisvinti" Pabaltijį. Tačiau abejotina, ar visi lietuviai komunistai, patekę į Rusiją, buvo tokio "išlaisvinimo" šalininkai. Todėl net

stambiausias iš jų — Zigmangarietis — buvo sušaudytas sovietų invazijos į Lietuvą išvakarėse 1940 metais.

Toks pat nepasitikėjimas lietuviais komunistais pastebimas net ir dabar, 30 metų po anų masinių žudynių. Štai, 1967 m. balandžio mėn. buvo padaryti dideli pakeitimai sovietinėje Lietuvos vyriausybėje; tų pakeitimų priežastis galima buvo tik spėlioti. Londone einąs "Darbininkų Balsas" tada rašė:

"Pertvarkymai... aiškiai rodo, kad pastaruoju metu

Patys rašo apie savo
"ponus"

1940 metais rusų tankų į paviršių išplukdyti nauji žurnalistai Lietuvoje labai mėgo uiti buvusius Lietuvos valdinių įstaigų pareigūnus už jų neva "poniškumą", piliečiams neprieinamumą. Bet jau ir tada daugumas pajuto, kad nauji "proletariniai" įstaigų viršininkai ir net mažesni pareigūnai pasirodė esą nepalyginti sunkiau prieinami, negu "ponų" valdžios pareigūnai.

Praėjo po to beveik 30 metų, ir štai kokį dabartinių viršininkų elgesio paveiksluką pateikia jų pačių Tiesa (sausio 15):

"Į įstaigą, įmonę atėjo pilietis. Jis išdėstė savo reikalus, rūpesčius. Jūs pradėjote šį reikalą aiškinti, vartoti bylas, rašote... Praėjo jau keletas minučių, o žmogus vis tebestovi už jūsų stalo. Užmiršote net ir kėdę pasūlyti.

"Arba vėl. Atėjo pilietis pas įstaigos viršininką ir nori kaiko paklausti. Viršininkas užimtas, turi daug reikalų. Pilietis laukia valandą, kitą. Sekretorė jo nepasiteirauja, ko atvykęs!"

(E)

Maskva apdovanojo
J. Paleckį

Tiesoj su Sovietų S-gos prezidento Podgornio parąsu paskelbtas įsakas, kuriuo Justui Paleckiiui jo 70 metų amžiaus proga suteikiamas "Socialistinio Darbo Didvyrio vardas", duodamas Lenino ordinas ir "Piautuvo ir kūjo" aukso medalis.

R. Žiugžda — istorijos
mokslo kandidatas

Robertas Žiugžda, kuris porą metų buvo New York Moscow News korespondentas, Vilniaus universitete apgynė disertaciją mokslo kandidato laipsniui gauti. Jo tema: "Klaipėdos kraštas imperialistinių valstybių planuose 1919-1924 metais", kurioje esą įrodoma, kad "Klaipėdos kraštas nuo amžių buvo Lietuvos dalis".

Zinoma, tai labai gerai, bet mes linkėtume Robertui Žiugždai kitame savo moksliniame darbe rusams įrodyti, kad ir kitoje pusėje Nemuno esą dabar rusų kolonizuoti plotai bent iki Karaliaučiaus buvo taip pat lietuvių gyvenamas kraštas, dar palyginus neseniai turėjęs lietuviškus vietovardžius ir žemėvardžius, kad iš to lietuviško krašto kilo ir genialus Donelaitis ir daugybė kitų. Tam darbiui istorinės medžiagos ir šiandien yra nepaprasta gausybė, tik a bejojame, ar jaunam mokslininkui užteks drąsos šia tema prašnekti, rusams įrodinti... Be to, būtų labai pavartu, o ir labai lengva, įrodyti ir Roberto tėvo Juozo Žiugždos sistemingą Lietuvos istorijos falsifikavimą. Tai būtų temos, tikrai vertos daktaro laipsnio.

Tarybinė spauda taip pat praneša, kad Pranė Dundulienė, apgynusi disertaciją tema "Žemdirbystė ir jos įrankiai Lietuvoje (iki 1917 m.)", gavo istorijos daktaro laipsnį.

Tokia sovietinės Lietuvos vyriausybės sudėtis rodo, kad Maskva tikrai nepasitiki lietuviais komunistais, ypatingai tais, kurie prisimena nepriklausomą Lietuvą.

LAISKAS MAIKIUI

Maiki,

as ir vėl noriu su tavimi pasikalbėti kaikiuriais kilusiais klausimais.

Mano pirmąjį laiską perskaitęs, tu jau nebekartoji, kad Cekoslovakijoje buvo ruoštas kontrrevoliucinis sąmokslas ir todėl Sovietų Sąjunga turėjusi jį sutriuškinti, bet apie Stalino dukterį Svetlaną tu dar vis tebepasakoji savo seną pasaką, kad jos pabėgimą sugalvojo FBI, kad prez. Johnsonas įsakė savo buvusiam ambasadoriui Maskvoje paimti Stalinaitę savo priežiūrai ir atvežti ją Amerikon, kad čia atvykusi ir laikraštinių paklausta, ar prašysianti JAV pilietybės, atsakiusi, jog grįšianti savo tėvynėn. Nes ten jai buvę gera gyventi ir t.t. ir t.t.

Tu tą istoriją labai plačiai papasakojai tėvui sausio 8 d. ir į jo klausimą, iš kur tu visa tai žinai, atsakei, kad taip rašoma Amerikos laikraščiuose.

Deja, tu nenurodei, kuriuose laikraščiuose tu tą istoriją apie Stalinaitę radai. Tu jau seniai mokaisi, todėl žinai, kad Amerikoje yra visokių laikraščių. Yra tokių, kurie tik išgalvotas istorijas ir terašo, kuriose nėra nė krislelio teisybės, arba visą dalyką apverčia aukštyn kojom ir pakreipia kurio nors savo intereso naudai. Matyt, ir tu iš tokių laikraščių ir tą istoriją paėmei, nes rimtieji laikraščiai taip neraišė.

Tavo istorija apie prievartinį Stalinaitės čia atgabenimą yra grynas išmislas, ir aukštus mokslus einan-

čiam Maikiu gėda ją pasakoti.

Tu juk turėtum žinoti, kad Stalinaitė suplėšė savo sovietinį pasą ir pareiškė, kad niekada negrįšianti į Sovietų Sąjungą.

O štai, as ką tik perskaičiau tavo pasikalbėjimą su tėvu apie pastą Lietuvoje ir supratau, kad tėvas geriau suvokia dabartinę Lietuvos padėtį, negu tu.

Tau atrodo, kad Lietuva priklauso Sovietų Sąjungai ir todėl visai paprastas reikalas, jeigu ji neturi savo pašto, kaip atskiros pašto neturi paskiros JAV valstijos ar Šveicarijos kantonai.

Atrodo, kad tėvas nujaučia tą tikrąją priežastį, dėl kurios šiandien Lietuva savo pašto neturi, o tu jam, užuot nors trumpai ir aiškiai pasakę: "Lietuva yra sovietų okupuota, todėl ir savo pašto neturi", — pasakoji ilgus ir kreivus išvedžiojimus. Juos perskaitęs, as pradėtu galvoti, kad kais kuriais politiniais klausimais jau tu galėtum iš tėvo pasimokyti, o ne jį mokyti.

Senas keleivietis

Pietų Amerikoj 123 mil. žmonių gyvena karinėje diktatūroje, 12 mil. civilinėje diktatūroje ir 104 mil. turi daugiau ar mažiau demokratišką tvarką.

Jungtinių Tautų 125-jo nario — Swazylando valstybės (Afrikoje — karalius turi 100 žmonių. Ta valstybė tik pernai tapo nepriklausoma.

1. AR TURĖJOTE JŲS NEMALONUMŲ, SIŪSDAMI DOVANŲ SIUNTINIUS SAVO GIMINĖMS?
 2. AR MOKĖJO JŲSŲ GIMINĖS PAPILDOMUS MUITO MOKESČIUS?
 3. AR JŲSŲ SIUNTINYS BUVO GRAŽINTAS Į JAV?
 4. AR BUVO DINGĘ DAIKTAI IS JŲSŲ SIUNTINIO GLIMINĖMS?
 5. AR TEKO NERIMAUTI, LAUKIANT PRANESIMO, KAD PERILGAI NEIŠTEIKTAS SIUNTINYS?
- Norėdami išvengti šių galimų atsitikimų, naudokitės patarimais pačios seniausios ir rimčiausios firmos

GLOBE PARCEL SERVICE INC.
Si firma per 39 metus savo pavyzdingu patyrimu sudarė rimtą reputaciją daugelio patenkintų klientų tarpe JAV, taip pat ir giminėms LIETUVOJE.
Visi mūsų skyriai turi savo žinioje patyrusių tarnautojų štabą, didelį visokių prekių pasirinkimą ir Podarogifts įgaliojimus priimti užsakymus MAISTO—PRAMONĖS—DOVANŲ CERTIFIKATŲ Sovietų Sąjungos gaminiams.
Informacijų ir katalogų kreipkitės į mūsų centrinę įstaigą arba į skyrius.

CENTRINĖ ĮSTAIGA
Globe Parcel Service, Inc.
716 WALNUT STREET
PHILADELPHIA, PA. 19106. TEL. (215) 925-3455

SKYRIAI:
PHILADELPHIA, Pa. 19123, 1013 N. Marshall St. WA 5-8878
BALTIMORE, Md. 21224, 3206 Eastern Ave. DI 2-2374
SO. BOSTON, Mass. 02127, 390 W. Broadway AN 8-8764
CHICAGO, Ill. 60632, 4102 Archer Ave. 254-4144
CHICAGO, Ill. 60622, 2242 W. Chicago Ave. BE 5-7788
CLEVELAND, Ohio 44119, 787 E. 185th St. 486-1836
DETROIT, Mich. 48210, 6460 Michigan Ave. TA 5-7560
ELIZABETH, N.J. 07201, 956a Elizabeth Ave. 354-7608
HAMTRAMCK, Mich. 48121, 11415 Jos. Campau A. 365-6350
KANSAS CITY, Kan. 66102, 18 So. Bethany AT 1-1757
LOS ANGELES, Cal. 90026, 2841 Sunset Blvd. 282-1568
MIAMI, Fla. 33138, 64-05 Biscayne Blvd. FR 9-8712
MINNEAPOLIS, Minn. 55414, 217 E. Hennepin FE 2-4908
NEW BRITAIN, Conn. 06052, 97 Shuttle Meadow 224-0829
OMAHA, Nebr. 68107, 5524 So. 32nd St. 731-8577
PARMA, Ohio 41134, 5432 State Road 749-3033
PITTSBURGH, Pa. 15222, 346 Third Ave. GR 1-3712
ROCHESTER, N.Y. 14621, 683 Hudson Ave. BA 5-5923
NEW YORK, N.Y. 10003, 101 First Ave. OR 4-3930
SAN FRANCISCO, Cal. 94122, 1236—9th Ave. LO 4-7981
SEATTLE, Wash. 98103, 1512 N. 39th St. ME 3-1853
SOUTH RIVER, N.J. 08882, 168 Whitehead Ave. 257-2113
WORCESTER, Mass. 01604, 82 Harrison St. 798-3347
TRENTON, N.J. 08611, 730 Liberty St. LY 9-9163
VINELAND, N.J. 08360, Parish Hall, W. Landis A. 691-8423

J. R.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

MAIKIO SU TĖVU PASIKALBĖJIMUS VEDA
STASYS MICHELSONAS

— Alou, Maik! Atėjau atsisveikinti.

— Ar jau rengiesi mirti?

— Ne, Maiki, ne mirti,

ale į Lietuvą važiuosiu.

— Nesamones kalbi, tėve.

— Ne, ne, Maiki, čia ne

glupstvos. Žinai, gavau pakvietimą.

Gromata gražiai išdrukvota ir kviečia į svečius.

Sako, galėsi važinėti po Lietuvą visą mėnesį, o jei norėsi — ir ilgiau.

Ir nekvietai, tai kas galėtum manęs neleisti ten nuvažiuoti?

— Be vizos, tėve, negali nuvažiuoti.

Viza buvo reikalinga ir seniau, kol Lietuva buvo dar nepriklausoma.

Buvo reikalingas pasas, kaip asmens liudijimas. Tik Amerikoje tokie formalumai ne visada reikalingi.

Pavyzdžiui, Meksikonai gali nueiti per Rio Grande tiltą be jokio liudymo ir gali taip pat sugrįžti.

Ir žmonės eina kasdien — eina pirkti romo ir kitų dalykų, nes Meksikoje žmonės nes kaimos. Pavyzdžiui, kvorta geriausio romo — 90 centų; o šiaip tilto, Texaso valstijoje, tokia pat kvorta romo jau \$6.00!

— Ir sakai, kad Meksikonai nereiškia nei vizos, nei pasporto?

— Nereiškia, tėve.

— Nu, tai pasakyk, kodėl aš negalėčiau nuvažiuoti į Lietuvą be tokių peiperių?

— Tokia jau pasaulio tvarka, tėve, kad kiekviena valstybė saugoja savo sienas, kad neįsibrautų nepageidaujamų elementų, o jei kas nori legaliai įvažiuoti, tas turi įrodyti, kas jis yra ir iš kur. Pasportas yra toks įrodymas. Be to dar nepakanka. Reikalinga dar viza, kuri parodo, kad toji valstybė, kurioi nori įvažiuoti, sutinka tave įsileisti.

— Tai sakai, kad man ko ne būtų reikalinga vizą?

— Būtinai, tėve.

— O kur aš galėčiau ją gauti?

— Turėtum kreiptis į tą agentūrą, iš kurios gavai tą kvietimą, ir turėtum jai įmokėti \$97.00. Tačiau ji negarantuoja, kad vizą galėsi gauti. Reikės laukti nuo 6 iki 8 mėnesių, kol ateis iš Sovietų Sąjungos atsakymas.

— O kodėl taip ilgai laukti?

— Turbūt, Maskva nori sužinoti, kas tėvas esi per paukštis, kad nebūtum pavojingas šnipas ar pan. Toki nepageidaujami ir neįleidžiami. O kol viską išstiria ir sužino, ilgai užtrunka. Štai, tėve, kodėl reikia ilgai laukti, kol gausi atsakymą.

— Sakai, Maskva nori žinoti, kas aš toks. Bet aš noriu važiuoti ne į Maskvą, o į Plunge. Tai ne Maskvos biznesas, Maiki.

— Tėvas žinai, kad Sovietų Sąjunga prisijungė Lietuvą su Plunge ir vienodą tvarką įvedė.

— Nu, dar vienas klausimas, Maiki. Jeigu Maskva neduotų man savo vizos į Plunge nuvažiuoti, tai kaip tada būtų su mano įmokėtais pinigais? Ar aš galėčiau juos atgauti?

— Galetum, tėve, tik ne visus. Tas skelbimas sako, kaip 8 mėnesių, kol ateis iš Sovietų Sąjungos atsakymas.

— O kodėl taip ilgai laukti?

— Taip: jeigu visa bus duota, tai \$50.00 bus įskaityti į kelionę, o \$47.00 pasilieka už tyrinėjimą.

— Bet yra žmonių, Maiki, ką į Lietuvą nuvažiuoja, ale aš nebuvau girdėjęs, kad jiems būtų reikėję eiti per tokią šerengą.

— Iki šiol važiuodavo daugiausia turistai, tėve. Bet dabar siūloma naujos rūšies kelionė, būtent: vizitatorių arba svečių kelionė. Turistų neleidavo į kaimus pas gimines. Svečiam gi duodama teisė važiuoti pas gimines ir pas juos pagyventi po mėnesį ar daugiau, taip kad viešbučiuose jiems jau nereikia būti. Dėl to, matyt, ir tyrinėjama, kad tokie svečiai nebūtų "pavojingi".

— O kaip tu rokuoji, ar aš jiems būčiau pavojingas?

— Pavojingas gal nebūtum, tėve, bet nebūtum ir pageidaujamas.

— Nu, jeigu taip, tai man jau prašina noras tenai važiuoti. Tegul jie tas vizas laiko sau. Dae o!

— Tada tarp europiečių prasidėjo dėl Afrikos kolonijų ginčai ir peštinės. Portugalija pradėjo savintis net 700,000 ketvirtinių mylių teritorijos, nors faktinai tik 12-tą tokio ploto dalį galėjo apginti. Anglija buvo užėmusi jau 250,000 ketvirtinių mylių, Prancūzija 175,000 kv. mylių, o Ispanija 1000 kv. mylių.

Pirma tas žemes valdė įvairūs negrų karaliukai, bet atėjūnai išviliojo jas visokiomis gudrybėmis, mažavertėmis dovanomis, ir tokiu sutartim patvirtinti išskeldavo savo vėliavą.

Ginčams ir varžytinėms galui padaryti 1884 metais Berlyne buvo suaukšta tarptautinė konferencija Afrikos pasidalinimo reikalui. Dalyvavo Vokietija, Austro-Vengrija, Belgija, Danija, Ispanija, Jungtinės Amerikos Valstybės, Prancūzija, Didžioji Britanija, Italija, Olandija, Portugalija, Rusija, Švedija, Norvegija ir Turkija.

Konferencija ginčijosi iki 1885 metų vasario mėnesio, kol nutarė pasirašyti "Bendrą Aktą". Belgijos karalius Leopoldas buvo pripažintas teisėtu "nepriklausomos" Kongo valstybės savininku.

Primtas aktas pripažino 6 dalykus:

1. Laisvą prekybą Kongo upe.

2. Vėgų prekybą.

3. Kongo upynio teritorijų neutralumą.

4. Laisvą navigaciją Nigro upe.

5. Laisvą laivams Kongo upėje.

6. Taisykles būsimai Afrikos pakraščių okupacijai.

Juodojo pasaulio sukilimas

STASYS MICHELSONAS

(Tęsinys)

BELGIJOS KARALIUS GRIEBIA KONGĄ

Žinoma, buvo ir išimčių. Pavyzdžiui, anglų misionierius Livingstonas pametė misijas ir leidosi krašto tyrinėti. Kadangi sausžemio kelių į Afrikos vidurį nebuvo, tai reikėjo ieškoti upių, kuriomis būtų galima nuplaukti krašto gilumon. Livingstonas keletą tokių vandens kelių ištyrė; jis pasiekė net Tanganykos ežerą, kurio baltasis žmogus dar nebuvo matęs.

Kitas anglas aprašė kalnus, iš kurių prasideda garšioji Afrikos upė Nilas.

Daug svarbaus darbo Afrikai pažinti atliko ir kiti tyrinėtojai. Jų surinktos žinios ir patyrimai užpildė Afrikos žemėlapi, kuris pirma buvo apytūstis. Pasinaudojant tomis žiniomis, sparčiai ėmė kurtis ir europiečių kolonijos Afrikoje. Daugiausia subruzdimo padarė anglo Stanley'o surinktos žinios apie Kongą. Išgirdęs, kad jis sugrįžo iš Afrikos Europon, Belgijos karalius Leopoldas II tuoj su juo susižinojo ir pasiūlė jam gerą tarnybą — Afrikai kolonizuoti. Stanley susiko. Bet norėdamas duoti kolonizacijai "legalų" pagrindą, 1876 metais Leopoldas suaukė Briusely kitų valstybių įgaliotinius, kad nutartų, kokių būdu būtų geriausia europiečiams "apšviesti" juodąją Afriką. Stanley'o pasiūlymu, tam tikslui buvo sudaryta "Tarptautinė Kongo Asociacija", kuriai pavesta Kongą tvarkyti. Nors toji organizacija buvo atstovaujamos ir kitos valstybės, tačiau Leopoldas tuoj pasidarė jos galva, Kongo kraštą paskelbė "nepriklausoma valstybe", liepė iškelti Belgijos vėliavą ir tą "nepriklausomą valstybę" paėmė savo privatinę nuosavybę.

Tada tarp europiečių prasidėjo dėl Afrikos kolonijų ginčai ir peštinės. Portugalija pradėjo savintis net 700,000 ketvirtinių mylių teritorijos, nors faktinai tik 12-tą tokio ploto dalį galėjo apginti. Anglija buvo užėmusi jau 250,000 ketvirtinių mylių, Prancūzija 175,000 kv. mylių, o Ispanija 1000 kv. mylių.

Pirma tas žemes valdė įvairūs negrų karaliukai, bet atėjūnai išviliojo jas visokiomis gudrybėmis, mažavertėmis dovanomis, ir tokiu sutartim patvirtinti išskeldavo savo vėliavą.

Ginčams ir varžytinėms galui padaryti 1884 metais Berlyne buvo suaukšta tarptautinė konferencija Afrikos pasidalinimo reikalui. Dalyvavo Vokietija, Austro-Vengrija, Belgija, Danija, Ispanija, Jungtinės Amerikos Valstybės, Prancūzija, Didžioji Britanija, Italija, Olandija, Portugalija, Rusija, Švedija, Norvegija ir Turkija.

Konferencija ginčijosi iki 1885 metų vasario mėnesio, kol nutarė pasirašyti "Bendrą Aktą". Belgijos karalius Leopoldas buvo pripažintas teisėtu "nepriklausomos" Kongo valstybės savininku.

Primtas aktas pripažino 6 dalykus:

1. Laisvą prekybą Kongo upe.

2. Vėgų prekybą.

3. Kongo upynio teritorijų neutralumą.

4. Laisvą navigaciją Nigro upe.

5. Laisvą laivams Kongo upėje.

6. Taisykles būsimai Afrikos pakraščių okupacijai.

ki 8 mėnesių, kol ateis iš Sovietų Sąjungos atsakymas.

— O kodėl taip ilgai laukti?

— Turbūt, Maskva nori sužinoti, kas tėvas esi per paukštis, kad nebūtum pavojingas šnipas ar pan. Toki nepageidaujami ir neįleidžiami. O kol viską išstiria ir sužino, ilgai užtrunka. Štai, tėve, kodėl reikia ilgai laukti, kol gausi atsakymą.

— Sakai, Maskva nori žinoti, kas aš toks. Bet aš noriu važiuoti ne į Maskvą, o į Plunge. Tai ne Maskvos biznesas, Maiki.

— Tėvas žinai, kad Sovietų Sąjunga prisijungė Lietuvą su Plunge ir vienodą tvarką įvedė.

— Nu, dar vienas klausimas, Maiki. Jeigu Maskva neduotų man savo vizos į Plunge nuvažiuoti, tai kaip tada būtų su mano įmokėtais pinigais? Ar aš galėčiau juos atgauti?

— Galetum, tėve, tik ne visus. Tas skelbimas sako, kaip 8 mėnesių, kol ateis iš Sovietų Sąjungos atsakymas.

— O kodėl taip ilgai laukti?

— Taip: jeigu visa bus duota, tai \$50.00 bus įskaityti į kelionę, o \$47.00 pasilieka už tyrinėjimą.

— Bet yra žmonių, Maiki, ką į Lietuvą nuvažiuoja, ale aš nebuvau girdėjęs, kad jiems būtų reikėję eiti per tokią šerengą.

— Iki šiol važiuodavo daugiausia turistai, tėve. Bet dabar siūloma naujos rūšies kelionė, būtent: vizitatorių arba svečių kelionė. Turistų neleidavo į kaimus pas gimines. Svečiam gi duodama teisė važiuoti pas gimines ir pas juos pagyventi po mėnesį ar daugiau, taip kad viešbučiuose jiems jau nereikia būti. Dėl to, matyt, ir tyrinėjama, kad tokie svečiai nebūtų "pavojingi".

— O kaip tu rokuoji, ar aš jiems būčiau pavojingas?

— Pavojingas gal nebūtum, tėve, bet nebūtum ir pageidaujamas.

— Nu, jeigu taip, tai man jau prašina noras tenai važiuoti. Tegul jie tas vizas laiko sau. Dae o!

Kalifornijoje, 9 dienas smarkiai palijus, net maži upeliai virto galingu vandens srautu. Vanduo ir slenkanti kalnų žemė pridarė milžiniškų nuo stolių. Štai iš šitos 12 namų gyvenvietės visi gyventojai turėjo išbėgti ir ieškoti kitur prieglaudų. Tokių įvykių buvo daugybė.

Okupacijos taisyklėse buvo pasakyta, kad valstybė, ateity okupuodama kurią nors Afrikos dalį, arba uždėdama jai savo globą, privalo tuoju pranešti apie tai kitoms sutartį pasirašiusioms valstybėms.

Toliau nustatyta, kad kiekviena okupacija turi būti elektyvi, įvykdyta veiksmu, o ne vien tik žodžiu.

Ir per 15 metų po Berlyno konferencijos Afrikos pasidalinimas buvo užbaigtas.

Kiek kuriai valstybei teko Afrikos plotų, parodo šie skaičiai:

Valstybė:	Ketv. mylių
Prancūzijai	8,866,950
Anglijai	2,101,411
Vokietijai	910,150
Italijai	200,000
Portugalijai	787,500
Belgijai	900,000
Turkijai	400,000
Ispanijai	79,000
Liko nepadalinta	613,000

(Enc. Brit.)

GEROJI KOLONIALIZMO PUSĖ

Kolonializmas Afrikoje šiandien jau baigia mirti. Sukilusi juodoji rasė stengiasi visiškai jį išnaikinti. O vis dėlto jis padarė tenai daug gera. Nors tai buvo daroma ne iš meilės juodiesiems gyventojams, bet pirmiausia savo naudai, vis dėlto yra nenuginčijamas faktas, kad įnešta tenai europiečių civilizacija ir kultūra apšvietė to kontinento pakraščius, pristatė miestų, įvedė elektrą, telefoną, pristeigė mokyklų, fabriukų, išmokino ne mažiau naudingų darbų ir parodė, kaip gauti visokių vertybių iš žemės. Vietomis ir upes pakinkė į darbą, nutiesė geležinkelius. Vienu žodžiu, pagerino viso krašto gyvenimą. Jeigu ne ta kolonizacija, Afrikos negrai gal ir šiandien būtų dalykų dar neturėtų.

(Bus daugiau)

Keleivio 1969 metų Kalendorius Kaina \$1.00

Tai tikra enciklopedija, įvairių žinių aruodas. Čia rasoma apie viską. Jame, be kalendariumo, kuriame surašyti tarptautiniai ir lietuviški vardai kiekvienai dienai, rasite žinių, kiek kur gaminama maisto, apie didžiuosius pasaulio miestus, Amerikos žurnalus; sužinosite, kiek pasauly yra komunistų, kur yra ir kokių gamtos turtų, kaip Stalinas "sutvarkė" Ispanijos aukšą, kaip Lietuvoje atsiveikinta su Kipro Petrausku jam mirus, kaip Ukmergėje buvo sudeginta Agota Jūrėnaitė.

Jame rasite ir evangelijos bei stebuklų kritiką, sužinosite apie vergiją skruzdžių gyvenime, jėzuitų inkviziciją Vilniuje, mūsų išeivijos sroves, Lietuvos karčiam istoriją, kaip atsirado įvairūs vardai ir pavadinimai, apie žemaičių deivę Morę ir kitus senų žmonių pasakojimus. Čia pasiskaitysite, kodėl lietuviai keičia pavardes, rasite žinių apie Baltųjų rūmų šabą, naują ateivybės įstatymą, širdžių operacijas ir t.t.

Jame yra patarimų, kaip pagreitinti vaismedžių derlių, kaip tręsti vaismedžius ir daržoves, ką reikia žinoti auginant kūdikių ir kt. Yra kalendoriuje ir juokų, ir gražių eilėraščių. Taigi, tai yra tikrai didelis visokių žinių šaltinis. Ir toms žiniomis galėsite pasinaudoti, įsigiję kalendorių tik už vieną dolerį.

Nedelskite išsirašyti, nes kalendoriaus visais metais pritrūkdavo.

Ką tik gavome:

Išgykite ką tik gautas įdomias knygas:

Draugas don Camillo, įdomūs klebono ir vietinės komunistų partijos sekretoriaus pasikalbėjimai, 216 psl., kaina \$3.

Aukiniai rageliai, Prano Naujokaicio eilėraščiai, 64 psl., kaina \$2.

Ošiančios pušys, Halinos Didžiulytės - Mošinskienės 17 trumpų vaizdelių - apybraižų, 176 psl., kaina \$2.50.

Prisikėlimas, romanas, parašė Alė Rūta, 205 psl., kaina kietais viršeliais \$3.75, minkštais \$2.50.

Nužemintųjų generacija, egzilio pasaulėjautos eskizai, parašė Vytautas Kavolis, 77 psl., kaina \$2.

Varpas nr. 8, 206 psl., kaina \$2.50.

Aidas tarp dangoraižių, romanas, parašė D. Nendrė, 365 psl., kaina \$5.

Asmenų, dievybių ir didvyrių VARDYNAS, surinko Anis Rūkas, 89 psl., kaina \$3.00.

Įmkite ir skaitykite

Kipro Bielinio

knygą

TERORO IR VERGIJOS

IMPERIJA SOVIETŲ

RUSIJA

Joje smulkiai aprašyta

tos vergų stovyklos, kuriose

bolševikinio teroro sistema,

kentėjo ir žuvo mūsų

bročiai, seserys, giminės ir

draugai. Knygos kaina —

75 centai.

STEPONO KAIRIO

PORTRETAS

Keleivio administracijoje

galima gauti dailininko A-

domo Varno pieštą Lietuvos

nepriklausomybės paskelbi-

mo akto pasirašytojo Step-

ono Kairio spalvotą portretą

8 x 6 colių dydžio už 80 cent.

DOVANA MUSŲ

MAZIESIEMS

Mūsų skurdi literatūra

mažiesiems praturtėjo nau-

ju leidiniu. Tai Danutės

Bindokienės knygelė

"BALTOSIOS PELYTES

KELIONĖ Į MENULĮ".

Jos kaina \$1.50. Pasku-

bėkit pradžiuginti savo vai-

kus, nupirkite jiems tą kny-

gelę. Ji gaunama ir Keleivio

įstaigoje.

Vietinės žinios

Ramovėnė ir Vyčiai

Lietuvių Fonde

LF Bostono Vajaus Komitetas skirtą Bostonui 20,000 dolerių kvotą pirmajam milionui sudėti jau įvykdė jubiliejiniais metais ir, pradėjęs vajų antrajam milionui, jau turi surinkęs 600 dolerių.

Vajaus komitetas nuosirdžiai prašo visus tuos, kurie dar nespėjo įsijungti į LF, paskubėti, nes pinigai lietuviškiems reikalams pasiskyrė 28,000 dolerių, o prašyta buvo net 70,000 dolerių. Vajaus komitetas nuosirdžiai priims šimtines ir tukstantines iš tų, kurie jaučiasi, kad dar galėtų savo įnašą į LF padidinti.

Lietuvių Veteranų S-gos Ramovės Bostono skyriaus jau antroji šimtinė LF-de Pirmąją šimtinę ramovėnį įmokėjo per savo centrą, o antrąją savo skyriaus vardu per Bostono LF Vajaus Komitetą.

Lietuvių Karininkų klubas įsisteigė 1919 m. liepos 23 d., tik Lietuvos kariuomenei susiorganizavus, ir 1924 m. balandžio 30 d., krašto apsaugos ministrui įsakius, tas klubas gavo Ramovės vardą, kurį parinko prof. J. Jablonskis.

Ramovėnų Bostono skyrius turi 49 narius ir kas metai lapkričio 22 d. švenčia Lietuvos kariuomenės įkūrimo šventę ir aktingai dalyvauja Vasario 16-sios, Birželio trečiojo, Tautos šventės ir Amerikos lietuvių karų veteranų šventės minėjimuose.

LF Bostono Vajaus Komitetas nuosirdžiai dėkoja Ramovės skyriaus valdybai už auką L. Fondui.

Naujosios Anglijos Ap-skrities Lietuvos Vyčių Seimas, kuris įvyko praeitais metais, prisiminė didį vyčių veikėją dr. Juozą Leimoną ir jo vardu įnešė LF 100 dol.

Vyčiai, JAV lietuvių Romos katalikų organizacija, įsisteigė 1913 m. balandžio 27 d. Lawrence, Mass. 1915 m. III-jo Vyčių seimo nutarimu pradėjo leisti laikraštį Vyti. Toji organizacija 1919 m. turėjo 103 kuopas su virš 4,100 narių ir buvo pasiekusi aukščiausią savo veiklos ir klestėjimo laipsnį. Turėjo savo skaityklą, knygyną, chorą ir kaikur orkestrus. Vyčiai savo jėgas daugiausia skyrė ne savo organizacijai, bet Lietuvos laisvės reikalams. Rinko lėšas Tautos Fondui, Lietuvos Tarybai, parašus po petičiją, kad JAV pripažintų Lietuvą de jure ir Lietuvos kariuomenės vadui S. Žukauskui padovanojo aukso kardą. Vyčiai pradėjo silpnėti dėl jaunosios kartos nutačijimo, o ypač dėl jaunų kunigų nesijungimo į Vyčių gretas.

Po II-jo pasaulinio karo Vyčiai, gindami Lietuvos reikalus, rašė laiškus redakcijoms, aiškindami sovietų klaidą, rašė laiškus senatoriams, kongresmanams, vyriausybės kabineto nariams, politikams ir įtakingiems žmonėms ir tą darbą tęsia toliau, kovodami, kad Lietuvai būtų grąžinta laisvė.

LF Vajaus Komitetas

Beždionės byla seimelyje

J. Mass. seimelyje yra įneštas pasiūlymas viešose mokyklose gyvių evoliuciją dėstant laikyti biblijos, tai yra — Adomo ir Ievos teorijos, o ne Darvino ir kitų šių dienų mokslininkų aiškinimų, kad ir tobuliausi gyviai išsivystė iš paprasčiausiųjų.

Tas pasiūlymas jau buvo svarstytas atitinkamam komitete, ir reikia manyti, kad jis ten ir pasiliks pelėti.

Bostono

PARVĖNŲ KALENDORIUS

Vasario 16 d. 2 val. popiet So. Bostono Lietuvių Piliečių Dr-jos III aukšto salėje Alto rengiamas Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo sukakties minėjimas.

Vasario 23 d. So. Bostono Lietuvių Pil. Dr-jos salėje serijos "Krikščionis gyvenime" pirmųjų leidinių — "Vatikano dokumentų" 1-3 tomų pristatymas. Pradžią 3 val. popiet.

Kovo 1-2 d. Tautinės Sąjungos salėje, 484 Fourth St., bus architektų Jurgio Okunio meno darbų paroda, kurios pelnas skiriamas Bostono lietuvištinėi mokyklai.

Kovo 2 d. 8 val. vak. Jordan Hall Izidoriaus ir Vytenio Vasylių lietuviškos muzikos koncertas.

Kovo 9 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių Dr-jos salėje bus tradicinė Kaziuko mugė, kurią rengia Baltijos ir Žalgirio skautų tantai.

Kovo 14 d. 8:30 val. vak. Baltų dr-jos III-sis koncertas. Programą atlieka solistė Daiva Mongirdaitė.

Kovo 16 d. V. ir S. Minkų radijo Talentų popietė So. Bostono Lietuvių Piliečių Dr-jos salėje.

Balandžio 20 d. So. Bostono Lietuvių Pil. Dr-jos salėje Šv. Petro lietuvių parapijos choro metinis koncertas.

Gegužės 3-4 dienoms Tautinės S-gos namuose V. Rato kūrinių paroda, kurią rengia Bostono Skaučių Židinys.

Vyčiai per metus parašo apie 60,000 laišku.

Dabar Vyčiai stengiasi atgimti, mokosi lietuvių kalbos ir ruošia kursus jauniems vadam išugdyti.

LF Bostono Vajaus Komitetas nuosirdžiai dėkoja Vyčiams už auką LF ir linki jiems nepalaužti ir vartyti pradėtą darbą, iki Lietuvos vėl bus laisva.

LF Vajaus Komitetas

Mūsų mielam draugui

WILIAMUI A. AMSUI

Atlantoje, Ga., mirus, jo liūdinčiai žmonai Onai, dukrai Eleonorai, sūnui Arturui ir dukrai anūkėmis, kaip ir kitiems giminėms, reikiame gilia užuojautą ir kartu su jais liūdimė.

Margareta ir Stasius Michelsonai

Mūsų ilgų metų draugui

WILIAMUI ANTANUI AMSUI

mirus, šią liūdesio valandą reikiame nuosirdžiai užuojautą jo žmonai Onai, sūnui Arturui ir dukrai Eleonorai, žentui ir anūkėms, kartu ir kitiems giminėms. Tebūnie velioniai lengva Amerikos žemėlė.

Dr. A. L. Kapochy ir žmona Bronė

A. a. inž. EUGENIUI BUBELIUI

mirus, Prantui ir Lilei šimkam reikiame gilia užuojautą.

Kęstutis ir Olga Jaušikiai

JUOZUI BAČIONUI

mirus, jo žmonai Marijonai, broliams ir visiems jo giminėms reikiame gilia užuojautą ir kartu liūdimė.

Margareta ir Stasius Michelsonai

LAWRENCE, MASS.

Ruošiamės Vasario 16-jai

Amerikos Lietuvių Tarybos skyriaus susirinkimas buvo sausio 26 d. Pirmininku išrinktas Jonas A. Stundis, vicepir. Mary Phillips, sekr. M. Stonie, izd. Ursulė Penkienė.

Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 51-ją sukaktį nutarta minėti vasario 1 d. 3 val. popiet Harmano salėje, 7 Berkeley St.

Pirmininkui pavesta pasirūpinti kalbėtoju, o Ursulei Penkieni ir Emilijai Stundzaitei menine programa.

Po minėjimo bus vakariėnė, kuria rūpinasi Mary Zautrienė ir L. Laukaitienė. Tarybai priklauso Lietuvių Moterų Piliečių klubas, Šv. Onos draugija, SLA 41 kuopa ir Šv. Pranciškaus Romos Katalikų bei Lietuvių Tautinės parapijos.

M. Stonie

DETROIT, MICH.

Mirė P. Petrušonis

Sausio 12 d. staiga mirė Pranciškus Petrušonis, kilęs iš Miliūnų kaimo, Pandėlio parapijos, palikęs liūdinčią žmoną, tris dukteris ir broį Petrą.

Laidotuvėse dalyvavo didelis būrys tautiečių, gėlių buvo atsiųsta net iš Akrono. Kopyčioj ir kapinėse atsisveikinimo žodį tarė M. L. Balčiūnas.

Velionis priklausė SLA 352 kuopai, Lietuvių klubui. Jis brangino spaudą, skaitė Keleivį, Naujienas, Sandarą, Tėvynę.

Išleis, Pranciškau, ramybėje!

Vienas iš palydovų

MIAMI, FLA.

Įvairios žinios

Tautos šventės Vasario 16 minėjimas vyks Miami Lietuvių Piliečių klube sekmaadienį, vasario 16 d. 2 val. popiet. 5 val. vak. bus vakariėnė.

Programoje dalyvauja operos solistas Algirdas Brazis. Jis taip pat dainuos Bay Front parke viešame Miami koncerte arijas iš operos "Gražina", pritariant vietiniam dūdų orkestrui.

Liucė Urbonaitė-Bartušienė, 57 m. amž., mirė Mercy ligoninėje vėžio liga.

Dr. Stasys Tamošaitis turėjo vidurių operaciją. Sveikata gerėja, ir ligonis tikisi greitai grįžti namo.

A. Rūko "Vieno kaimo istorija" Miami lietuviai pamatys pirmą kartą vaidinant Lietuvių Piliečių klube vasario 9 d. Režisuoja V. Siemaška.

Lietuvis vargonininkas Stevens sausio 26 d. turėjo koncertą Lietuvių Piliečių klube. Jo vedamas kitataučių moterų choras dainavo lietuviškas dainas. Tas pats choras gieda bažnyčioje lietuvišką giesmę "Marija, Marija".

HAMILTON, ONT.

Ankstyva mirtis

Staigiai susirgęs Leonas Tribunavičius, 53 m. amž., buvo nuvežtas į Šv. Juozapo ligoninę, kur jis sausio 19 d. mirė. Palaidotas Port Credit lietuvių kapuose.

Velionis paliko liūdinčią žmoną, sūnų ir dvi dukteris. Jis buvo veiklus lietuvis, dalyvavo parapijos chore, priklausė vietos lietuvių karių veteranų organizacijai.

Kaukių balius

Seštadieninės mokyklos tėvų komitetas Jaunimo Centro salėje ruošia kaukių balių. Už geriausias kaukes bus duodamos piniginės dovanos.

Klebonas nusileido

Klebonas J. Tadarauškas pagaliau suprato negerai darytą ir pranešė norįs choro gincą baigti geruoju, todėl paprašė "juoduosius" choristus, išėjusius iš choro, atvykti į choristams ruošiamas vašes, visiems bendrai susėsti prie stalo, pamiršti, kas buvo, ir vėl nevaržomai mokytis dainuoti lietuviškas dainas.

Susitaikymo puota buvusi aplaistyta šampanu.

Vasario 16 minėjimas

Vasario 16 d. Jaunimo Centro salėje po pamaldų Lietuvių Bendruomenės valdyba ruošia Lietuvos nepriklausomybės sukakties paskelbimo minėjimą.

Pagrindinis kalbėtojas bus PLB valdybos narys ir Švietimo tarybos pirmininkas A. Rinkūnas iš Toronto. Meninėje dalyje pasirodys tautinių šokių sambūris Gyvataras ir dramos mėgėjų teatras Aukuras bei parapijos choras.

K. Lukoševičius

Išsiskojimai

Iškau savo sesers Stellos Gilienės-Ramovytės. Prašau ją patį ir jos vyrą atsilipti. Jei skelbimas nepasiekė Stellos, prašau atsilipti sesers Onos vyrą Korkuzą ar sesers Veronikos vyrą Vaitiekų šiuo adresu: Aleksas Zamžickas, 4082 Ruxton Lane, Columbus, Ohio 43220

Iškau savo onchrolio Antano Kulikausko, gimusio Lietuvoje. Antalieptės valst., Padusčio kaimo. Amerikon atvažiavusio prieš Pirmąjį pasaulinį karą. Kiek atsimenu, gyvenau Buffalo, N.Y., ir vadinosi Toni Kulik. Jis pats arba apie jį kas žinantieji prašomi pranešti jo pusseseriai Vapsaitėi šiuo adresu: Genė Avizonis, 2963 E. Thompson St., Philadelphia, Pa. 19134. (8)

Vertingiausia ir geriausia dovana

LIETUVA DOVANŲ PAZYMEJIMAI JAV DOLERIŲ CERTIFIKATAI

Jūsų giminės galės daug pigiau pasirinkti ką norės, kada norės ir gaus daug daugiau. Jūsų giminės tai patvirtins. Tūkstančiai jau užsakė

DOVANŲ PAZYMEJIMUS savo giminėms per INTERTRADE EXPRESS CORP.

ir jų giminės jau rašė, kokie jie laimingi ir kaip jais patenkinti. Už tų pažymėjimų išrašymą nei jūs, nei jūsų giminės nieko nemoka, nes mes gauname komisią už tą darbą.

Jeigu jūs dar neužsisakėte DOVANŲ PAZYMEJIMO, paprašykite veltui katalogų su smulkia informacija. UŽSAKYKITE TUOJ UŽSAKYKITE TIK PER

INTERTRADE EXPRESS CORP. 125 East 23rd Street New York, N.Y. 10010 Prašykite mūsų katalogų veltui

M & T OIL CO., Inc.

641 E Broadway So. Boston, Mass. 02127

- ☐ Krosnies aptarnavimas
- ☐ Automatinis įpilimas
- ☐ Patogios mokėjimo sąlygos
- ☐ Pilnas šildymo įrengimas

Skambinkite

268-4662

LAIKRASTIS VISŲ IR VISIEMS —

Nepriklausoma LIETUVA

kas savaitę duoda politines, kultūrinės ir visuomenines apžvalgas, mokslo žinias, modernų sveikatos aktyvų, kino naujienas, bėgamąją lietuviškąją kroniką, geriausius romaneis vaizduojančius gyvenimą Lietuvoje labai daug aktualių iliustracijų ir tt. Laikraštį apsimoka prenumeruoti.

Naujiems prenumeratoriams visus metus laikraštis siunčiamas už pusę kainos, kuri Amerikoje kaštuoja \$5.50.

Adresas:

NEPRIKLIAUSOMA LIETUVA 7722 George Street, LaSalle—Montreal, Canada.

SUSIVIENIJIMAS

SLA LIETUVIŲ AMERIKOJE

SLA—jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenei ir išmokėjo daugiau kaip SEPTYNIS MILIJONUS dolerių nariams.

SLA—didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvybės apdraudą ir ligoje pašalpą, kuri yra pigi, nei SUBIVENIJIMAS niekada pelno, o teikia patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.

SLA—jau turi daugiau, kaip tris su puse milijono dolerių kapitalą, tad jo apdraudė tikrai ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikiamą apdraudą nuo \$100.00 iki \$10,000.00.

SLA—jaunimui duoda gera Tarpomųjų Apdraudą — Life Insurance, kad jaunuolis gautų pinigų aukštojo mokslo studijoms ir gyvenimo pradžia. SLA—duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERK apdraudą: už \$1,000.00 apdraudus tik \$3.00 mokėto metams.

SLA—AKCIDENTALĖ APDRAUDA naudinga visokio amžiaus asmenims rekomenduojama lietuvių klubų ir draugijų nariams. Už \$1,000.00 akcidentinės apdraudos mokėsite \$2.00 per metus.

SLA—kuopos yra daugumoje lietuvių kolonijų. Kreipkitės kuopų veikėjus, ir jie plačiau paaiškins apie susivienijimo darbus.

Gausite spausdintas informacijas, jeigu parašysite:

Lithuanian Alliance of America 307 West 30th Street, New York, N.Y. 10001

RADIO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radijo programa Naujojo Anglijos stoties WLYN, 1860 kilociklu ir iš stoties FM 101.7 mc. veikia sekmaadieniais nuo 1 iki 1:30 val. diena. Perduodama: Vėliausio pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdūtės pasaka.

Biznio reikalais kreipkitės Baltic Florists gėlių ir dovanų krautuve, 502 E. Broadway, So. Boston. Telefonas AN 8-0489. Tada gausite ir Keleivį.

NENUSIMINKITE!

Galima pagelbėti sergančioms reumatizui, reikiama rėmimo masė, natūrinis, jausiantis šilumą.

REE-LEEF RUB montin daugumai pagelbėti. Užtikrinam patikimas, arba grąžiname pinigų. Siųskite \$5, gausite vaistus su nurodymais.

ROYAL PRODUCTS North Sta., P.O. Box 9112 Newark, N.J. 07105

LIETUVOS ŽEMELAPIAI

Turime Lietuvos žemėlapių — už 50 centų, už \$2.50 (sulankstomas) ir už \$3.50 (slenčiančius).

Vietinės žinios

DIDŽIOJI ŠVENTĖ JAU ČIA PAT

Lietuvos nepriklausomybės atstatymo paskelbimo 51-rių metų sukaktį Bostone minėsime vasario 16 d. 2 val. popiet. So. Bostono Lietuvių Piliečių Draugijos III aukšto salėje.

Kalbėti pakviestas prof. Jonas Puzinas iš Filadelfijos. Dailiojo žodžio programą ruošia poetas Stasys Santvaras. Joje dalyvaus Rita Ausiejūtė, Birutė Vaičiūnaitė, Jurgis Jasinskis, Gediminas Margaitis ir kiti.

I minėjimą yra pakviesta Lietuvos garbės konsulas Anthony O. Shallna, aukštų šio krašto pareigūnų ir latvių, estų, ukrainiečių atstovai.

Tą dieną 10 val. Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje bus iškilmingos pamaldos.

Organizacijos, kurios turi savo vėliavas, prašomos visur dalyvauti su jomis.

Minėjimą rengia Amerikos Lietuvių Tarybos Bostono skyrius. Rengėjai kviečia visus Bostono lietuvių minėjime dalyvauti ir dosniai aukoti Lietuvos laisvinimo reikalams.

Užgavėnių blynų balius

Neo-Lithuania studentų korporacija vasario 8 d. 7 val. 30 min. vak. So. Bostono Lietuvių Pil. Dr.-jos salėje rengia užgavėnių blynų balių. Gros geras orkestras, bus gausus baras. Rengėjai kviečia visus atsilankyti.

Latvių Diena Tarptautiniam institute

Tarptautinis institutas, norėdamas plačiau supažindinti su atskirų tautų kultūriniais laimėjimais, šį sekmadienį, vasario 9 d., savo patalpose, 287 Commonwealth Ave., rengia Latvių Dieną. Pradžią 3 val. popiet.

Programoje — latvių dainos, šokiai, rankdarbiai, valgiai ir kt.

Visi kviečiami atsilankyti.

MIRĖ MYKOLAS VENYS

Sausio 30 d. mirė Mykolas Venys, vienas seniausių, o gal ir seniausias. So. Bostono lietuvių. Jis gimęs 1878 m. rugsėjo 20 d. Ilguvos parapijoje, taigi ėjo 91-sius metus.

Velionis į Ameriką atkeliavo 1897 m., porą metų pagyvenęs Chatham, N.Y., atsikėlė į Bostoną ir čia gyveno iki mirties.

Atvykęs į Bostoną, velionis greitai įsijungė į lietuvių visuomeninę veiklą ir joje aktingai reikšėsi, kol turėjo jėgų. Anais laikais, kada Lietuva dar kovojo dėl savo nepriklausomybės, ir pirmaisiais metais jai tapus nepriklausoma, velionis buvo priešakinėse eilėse tų, kurie jai stengėsi suteikti visokeriopą pagalbą. Jį matome plušantį Lietuvos laisvės paskolos vajuje. Lietuvių tautiniame fonde. Klaipėdos Krašto Lietuviams Remti komitete ir kt. Jis mėgo kalbėti, todėl sakė karštas kalbas visuose anų dienų lietuvių susibūrimuose, visur šaukdamas padėti savo tėvynei Lietuvai.

Velionis buvo katalikų srovės žmogus, bet jis nesileido kitų ant pavadžio vedžiojamas, gyveno savo protu, todėl kartais ir su savimi kiais susibardavo. Jis mėgo ir sugebėjo bendrauti ir su kitaip galvojančiais tautiečiais.

Vasario 3 d. velionio palaikai palaidoti. Dedhamo kapinėse.

Jis paliko liūdinčią dukterį Florenciją Kasperienę ir du vaikaičius su šeimomis. Jiems reiškiamė gilią užuojautą.

Idomus "tailandiečio" lietuvių pranešimas

Praeitą seštadienį Kultūros klube So. Bostone papasakojo savo kelionių įspūdžius inž. Vladas Eikinas, kuris 4 metus praleido Tailandėje, eidamas ten atsakingas gareigas, apvažinėjo Kambodiją, Vietnamą, Indiją, eilę kitų kraštų. per Rusiją pasiekė Lietuvą ir nesenai grįžo į JAV. Jo kelionės įspūdžiai buvo pavaizduoti daugybę skaidrių, o pasipasakojimas — nuoširdus, objektyviai vaizduojantis Lietuvos gyvenimą, kiek jam teko jį pažinti dabartinėje okupacijos sąlygose.

Nors inž. V. Eikinas iš Maskvos buvo gavęs tvirtus leidimus aplankyti kelis Lietuvos miestus ir savo gimines provincijoje, bet vis viera vietiniai valdžios organai neleido niekur iš Vilniaus išvykti, ir tik ten turėjo praleisti visą skirtą laiką.

Knygų paroda

Vasario 23 d. Lietuvių Pil. Dr.-jos salėje yra rengiama knygu paroda, kur bus ir retų senoviškų knygų.

Jiems nerūpi, kad mes trokštame

Kiekvienas jaučiame, kad ir Bostone oras taip užterštas, jog pradėdame trokšti, nes ypač drėgnomis dienomis kvėpuojame kone gryniais fabrikų ir automobilių dūmais.

Didžiausi oro teršėjai yra automobiliai ir didžiosios įmonės. Tik pažiūrėkite, kokius dūmų kalnus išleidžia Edisons bendrovės elektrinė! Ji vartoja kurą, kuriame yra didelis sieros nuosimis. Kai jai pataria vartoti kurą, kuriame sieros yra mažiau, tai atsako, kad tas kuras brangesnis ir, jį vartojant, reikėtų pakelti elektros kainą. Kai jai pataria įrengti geresnius valomuosius filtrus, tai ji vėl atsako, kad tai atsieitų \$12 mil., o ji po poros ar trejų metų numatanti pereiti prie atominio kuro.

Taigi, palaukite dar keletus metų dūdams ir kosėdami suodžiais ir leiskite tiems biznieriams dar ribiai pasipelninti!

Vyriausybė turėtų imtis priemonių priemonių gyventojų sveikatai apsaugoti, o mes tuo reikalu turėtume reikalavimų yra.

rašyti savo atstovams laiskus, griežtai reikalaujanti, kad jie šį reikalą judintų.

Nuostolių \$30 milijonų

MBTA įmonė, kuri valdo viešojo transporto priemones (traukinius, autobusus) Bostone, ir 78 apylinkės miestuose bei miesteliuose, pernai turėjo \$30,618,000 nuostolio. Iš tos sumos Bostonui tenka sumokėti 62%, taigi \$17,500,000.

Automobilių vagystės

Bostono policijos viršininkas paskelbė, kad Bostone 1959 metais buvo pavogta 3,704 automobiliai, o 1968 metais daugiau nei 16.000.

Automobilių vagysčių požymių, Bostonas yra pirmoj vietoj visoje Amerikoje.

Mokėsim daugiau mokesčių

Bostono biudžeto viršininkas sako, kad vargu bus išsiversta nepakelus nekilnojamojo turto mokesčio dar \$15 vienam tūkstančiui vertės, net jeigu nebus pakelti atlyginimai policijai, ugniagesiams ir kt. tokių reikalavimų yra.

Žiūrėkite, ką jūsų "senos mados" šeimos bankas duoda

- Nuo įdėjimo dienos
- Be įspėjimo iš anksto
- Kas mėnuo priskaitoma
- Už visus indėlius moka

dabar
5 1/4 %

• Pilnas draudimas — Bankas veikia 105-tuosius metus
Nuosimčiai nurašomi nuo Mass. mokesčių

South Boston Savings Bank

ALFRED W. ARCHIBALD, PREZIDENTAS

460 West Broadway, South Boston, Mass.

Skambinkite 268-2500

sąskaitai atidaryti nuo 8 val. ryto iki 5 val. popiet šio banko direktorių taryboje yra Lietuvos garbės konsulas adv. A. O. Shallna ir adv. Jonas Grigalius. Reikale su patarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai. Turtas (Assets) virš \$132,000,000

A. J. NAMAKSY

Real Estate & Insurance

321 County Club Rd.

Newton Centre, Mass. 02159

Tel. 332-2645

The Apothecary

LIETUVIŠKA TIKRA VAISTINE

Įarduodame tikrai vaistus, išpildome gydytojų receptus ir turime visus gatavus vaistus.

Jei reik vaistų — eikite į lietuvišką vaistinę.

Sav. Emanuel L. Rosengard, B. S., Reg. Pharm.

182 a W. Broadway, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTON.

Telefonas AN 8-6020

Nuo 9 val. ryto iki 8 val. v., Mėkyrus šventadienius ir sek.

„Keleivis“
jūsų draugas!

Elektrovikingas

jūsų namam ir bičiui
Galite pakviesti nakties, savaitgalių ir švenčių metu
Kreiptis:

JOHN J. PHILLIPS

Elektros meistras

Telefonas 254-6353

Dažau ir Taisau

Namus iš lauko ir viduje.
Lipdu papirus ir taisau viską, ką pataisyti reikia.
Naudoju tik geriausią medžiagą.

JONAS STARINSKAS

220 Savin Hill Ave.

Dorchester, Mass.

Tel. CO 5-5854

Flood Square Hardware Co.

Savininkas N. J. ALEENA

628 EAST BROADWAY

SOUTH BOSTON, MASS.

TELEFONAS AN 8-4148

Benjamin Moore Dažai

Popierius Sienuose

Stiklas Langams

Visokie reikmenys namams

Reikmenys plomberiams

Visokie geležies daiktai

ATLAS PARCELS CO.

82 Harrison Street,

Worcester, Mass. 01604

Tel. 798-3347

Tiesiai iš Worcesterio siunčiam įvairius siuntinius į Lietuvą ir kitus Rusijos valdomus plotus! Siuntiniai sudaromi iš vietinės gamybos medžiagų, apavų, maisto ir pramonės gaminių. Turime vietoje įvairių vietinės gamybos ir importuotų prekių iš kitų kraštų visai žemomis kainomis. Be to, siunčiame maistą, pinigus ir galite užsakyti jų gamybos prekes. Čia sumokėsite pinigus, o giminės ten vietoje galės pasirinkti užsakytas prekes.

Taipogi tarpininkaujame per tam tikras įstaigas atsikviesi giminės čia pas save į svečius ar nuolatiniam apsigyvenimui. Patarnavimas atliekamas greitai ir sąžiningai. Atsilankę įsitikinsite.

Vedėjas A. Schyrinski

Paragink savo pažįstamus išsiųsti Keleivį. Kaina metams \$5.

Trans-Atlantic Travel Service

DAUGIAUSIA PATYRUSI LIETUVIŠKA TURIZMO ĮSTAIGA

Norintieji keliauti, praleisti atostogas saulėtose salose, aplankyti gimines Lietuvoje ar juos atsikviesiti į svečius — geriausiai ir greičiausiai jums patarnaus Trans-Atlantic Travel Service. Čia visų lėktuvų bilietai (air tickets) išrašomi belaukiant — be jokio papildomo mokesčio.

Siunčiant pinigus ir siuntinius į Lietuvą ar perkant prekes tiems siuntiniams (skryties, lietaus, megztinių, įvairias medžiagas), sąžiningiausiai patarnauja

Globe Parcel Service, Inc.

Dovanų pažymėjimus ir rusiškų prekių užsakymus be papildomo mokesčio siųskite savo giminėms tik per

Podarogits Inc. skyrių Bostone

Darbo valandos: Kasdien 9—5
Ketvirtadieniais 9—7
Šeštadieniais 8—12

390 W. Broadway

So. Boston, Mass. 02127

Telefonas: 268-8764

Visų skyrių vedėja Aldona Adomonis

COSMOS PARCELS

EXPRESS CORP.

169 Milbury St.

WORCESTER, MASS.

Tel. SW 8-2868

yra vienintelė oficiali įstaiga Worcesterio, kuri siunčia siuntinius tiesiog į Worcesterio ir Lietuvos ir kitas Rusijos valdomas erdves. Čia kalbama lietuviškai, patarnaujama greitai ir sąžiningai. Siuntiniai nuveina greitai ir tvarkingai.

Čia galima gauti įvairiausių importuotų ir vietinės gamybos medžiagų ir kitų daiktų, tinkamų Lietuvoje, labai žemomis kainomis.

Vedėja B. Sviklėnė

COSMOS PARCELS

EXPRESS CORP.

ĮVAIRIAUSIAS DOVANAS

siunčia betarpiškai

IS BOSTONO Į LIETUVĄ

ir kitus Rusijos okupuotus kraštus

(išskyrus Vokietiją)

Pristatymas greitas ir

garantuotas

Atidaryta darbo dienomis

nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.

o šeštadieniais

nuo 8 val. ryto iki 2 val. p.p.

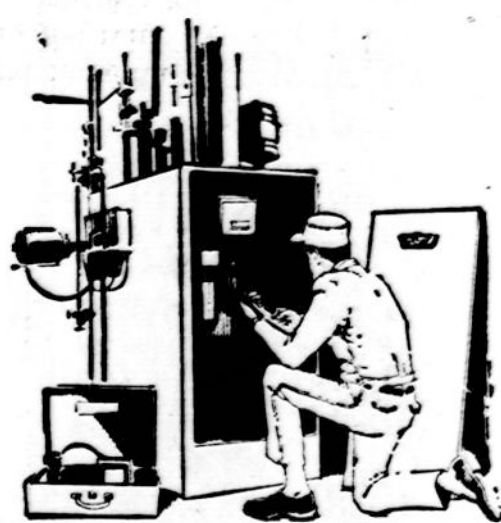
331 W. Broadway

So. Boston, Mass. 02127

Tel. 288-0088

Vedėjas J. Vaičiaitis

Tai veltui

Mums ištyrus jūsų alyva šildymo įrengimą dabar, gali jums sutaupyti pinigų per visą žiemą!

Mūsų veltui atliktas jūsų šildymo alyva sistemos ištyrimas gali pasakyti, kas reikalinga, kad ji žiemą veiktų taupiai ir efektingai. Gal reikia išvalyti, pritaikyti ar mažas dalis pakeisti? O gal norėsite jūsų burnerį pagerinti Texaco's Flame Boosteriu, nauju moksliniu liepsnai kontroliuoti prietaisu, kuris burnerio veiksmingumą gali padidinti iki 42%. Mes rūpinamės atliekame tą darbą. Tuoj mus pašaukite.

FORTUNA FUEL Co.

487 Washington Street

Dorchester, Mass. 02124.

24 valandų patarnavimas

GE 6 1204

Telefonas: AN 8-2805

Dr. Jos. J. Donovan

Dr. J. Pašakarnis

IPEDINIS

OPTOMETRISTAS

Valandos:

nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.

Vakaraš iš anksto susitarus

447 BROADWAY

South Boston, Mass.

TEL. AN 8-2124

Dr. Amelia E. Rodd

(RUDOKIUTĖ)

OPTOMETRISTE

Valandos:

nuo 10 ryto iki 6 vakaro

Trečiadieniais—uždara

445 BROADWAY

SOUTH BOSTON, MASS.

Ketvirtis & Co.

—JEWELERS—

Laikrodžiai-Deimantai

Papuošalai

Elektron Prietaisai

Rūpestingai išsime: laikrodžiai

šlodu, papuošalus

379 W. BROADWAY

SOUTH BOSTON

Tel AN 8-4649

DRAUDIMO AGENTŲRA

Atlieka įvairių rūšių

draudimus

Kreiptis senu adresu:

BRONIS KONTRIM

598 Broadway

So. Boston, Mass. 02127

Tel. AN 8-1761